

Rozhovor jsme vedli ve dvou lidech a se dvěma respondenty: R1 – muž, 44 let; R2: jeho dcera, 18 let. Setkání proběhlo v Dolním Němčí v restauračním zařízení Rozkvět, kde jsme pro sebe měli soukromý salónek. Po úvodním seznámení jsme respondenty seznámili s naším výzkumem a bez dlouhého otálení jsme přešli na samotný rozhovor.

Oba respondenti byli od počátku v dobrém rozpoložení, což se pozitivně projevilo v jejich otevřenosti a upřímnosti. V samém úvodu byl dominantnější otec. Na dceři přece jen byla znát nepatrná nervozita, která ji však velmi brzy opustila. S kolegou jsme se velmi dobře doplňovali v otázkách a nenastala situace, kdyby nebylo jasné, na co se máme zeptat. Respondenti netrpěli ostychem mluvit před sebou otevřeně i v okamžiku, kdy spolu nesouhlasili. Výjimkou možná bylo téma uprchlické krize, kde bylo patrné, že dcera s otcem úplně nesouhlasí, zároveň však neměla na celou problematiku tak ucelený názor, že by měla potřebu mu nějak oponovat.

Respondent je v obci velmi aktivní, angažuje se v několika spolkových činnostech. Má vysokoškolské vzdělání a pracuje ve stavební firmě. Je voličem KDU - ČSL, přičemž se pravidelně jako nestraník nachází na kandidátce zmíněné strany do zastupitelstva v Dolním Němčí. Aktuálně zasedá v zastupitelstvu obce.

Respondentka studuje na gymnáziu v Uherském Hradišti. Aktivně se přitom stíhá účastnit společenského života v Dolním Němčí, když je členkou tamějšího folklórního souboru a zastává aktivní roli ve společenství tamější farnosti. Voleb se respondentka ještě nikdy nezúčastnila, protože volební právo nabyla až v letošním roce. Oba respondenti sami sebe charakterizují jako praktikující katolíky, přičemž víra hraje v jejich životě důležitou roli.

DN-16-09

tazatel: Jiří Grepl, Václav Petrů

T1: Jak dlouho žijete v Dolním Nemči? Narodil jste se tady?

R1: Takže DN rodák, narozenej v DN, nebo narozený v Uherském hradišti v nemocnici, ale vyrůstal jsem tady od malička, od dnešního dne 44 let

R2: Já to samé, takže 18 let.

T1: A bylo nějaké období, kdy jste bydlel někde jinde, třeba na střední nebo vysoké škole?

R1: Jestli se to takto bere, tak ano. Takže 6 roku na vysoké škole v Žilině, Fakulta stavební, Vysoká škola dopravy a spojů, dneska žilinská Univerzita Žilina.

R2: Já jsem tady zatím

T2: Vy vlastně pořád ještě studujete?

R2. Ano, jsem ve třetáku na gymplu.

T2: Jenom teda dojíždíte?

R2: Ano, do Hradiště.

T1: Takže otázka, zda považujete DN za svůj domov je asi bezpředmětná?

R1: Ano, považujeme.

T2: Máte tady třeba úzkou vazbu s lidma už od dětství?

R1: Ano, samozřejmě. Maturant, základní škola, střední škola tady u nás. Kroužky dnes, tehdejší. Kromě vysoké školy v podstatě všechno, co se děje, tak tady. Od folklóru, dechovka, cimbál, děti, všecko v podstatě tady, takže ano, dá se říct velká vázka v DN

T1: A vy, když jste na tom gymnáziu, tak jestli se účastníte spíš tady toho společenského života, nebo spíš v tom Hradišti?

R2: Tak, já když jsem byla na základce, tak jsem samozřejmě měla kamarády tady, ale já osobně se s nimi nijak teď víc nestýkám, protože nijak jsme si nesesdli, bych řekla. A teď mám samozřejmě nejvíc kamarádů v Hradišti. A vlastně, i když jdeme ven, tak dojíždím tam, ne že bych chodila tady. Ale tady jsem samozřejmě zapojena do folklorního kroužku Dolněmčan, takže tam mám známé. A asi nejvíc takovou komunitou mě tady nejbližší je vlastně naše farnost, kdy se tady aktivně zapojuju, Kdy jezdím na tábory a dělám praktikantku. Dřív jsem sama jezdila na ty tábory. Teď jsem nově začala vést SPOLČA pro děti, takže jsou taková moje druhá rodina. A mám tady samozřejmě nejlepší přátele, ale tak s tím ročníkem, to spíš ne. To spíš se orientuju na to Hradiště.

T2: Můžu se zeptat ještě vás. Vy jste teda pokladník fotbalového klubu. Jak vy jste vlastně na tom s tím fotbalem? Jste aktivní, zajímá vás to, nebo jen plníte tu pokladnickou funkci? Jste typ člověka, který je z duše fotbalovým fanouškem?

R1: Fotbal jsem nehrál. To řeknu zrovna. Ale s fotbalem mám co dočinění od samého mládí. Otec dělal rozhodčího, otec dělal trenéra. Takže jsme to měli jaksi v rodině. Můj starší brácha byl velmi aktivní, protože otec se v tom vyžíval. Hrál za místní klub, hrál za vyšší, za Brod. Měl šanci dostat se do Baníku Ostrava v té době, jo. Ale zaměřené to bylo na bratra, mňa to nějak přeskočilo, na to nebyl čas, nebo rozložit ten čas na dva fotbalisty nešlo, takže já jsem byl muzikant, takže já jsem dělal do muziky. Takže fotbal jako takový, aktivní mě úplně přeskočil a vletěl jsem do toho rozjetého vlaku fotbalu v podstatě až ob generaci později až se synem. Až Matěj začal chodit do fotbalu, což je zhruba nějakých sedm let. Takže takové ty věci jako doprovod, což až tak časově zanedbatelné. Doprovod na každý trénink, to je dvakrát za týden, na zápas o víkend a pak už to šlo. Fotbal je dobrovolnická činnost, takže každý s rodičů pokud může, by měl nějak s tou svojí troškou do mlýna přispět, takže buďto je rodič trenér nebo sponzor a nebo je rodič něco. Tak já su funkcionář.

T2: A stále máte něco společného s tou muzikou?

R1: Ne, teď už ne. Na té vesnici je to takové. Vesnická kutálka má specifika, se kterými jsme si nesesdli. Nesrozuměli jsme si s manželkou. To je zkouška, posedět do hospody na pivo. Mimo nějaké aktivity, mimo zóny toho rodinného působení a s velkým záprahem času. Takže to jsme jaksi upustili a dejme tomu – na důchod...

T1: Já bych se s dovolením ještě vrátil k tomu fotbalu. Mě by zajímalo, jestli se s těmi lidmi z toho fotbalu setkáváte i mimo to fotbalové dění?

R1: Když pominu schůzu, což je samozřejmé, tak ano, protože spousta jich je buďto pracovně - dělám do stavařiny, jsou tam tři chlapi, co také dělají do stavařiny, takže si i takto společně voláme, radíme se, dohazujeme si kšefty, když to řeknu úplně otevřeně. Když já nestíhám, postoupím to dál a naopak to funguje taky. Do fotbalu dělá samozřejmě pan starosta, Fanda, su zastupitel. Tím, kde pracuju, dělám na stavebním úřadě. Takže i v mém rajónu má baráky, takže chodí na radu. Když dojdou na zápas, tak je to takové, že si chvilku sednu a jak vosy na bonbón, jo, takže... ani se nemusím snažit. To mimo fotbalové se ani nesnažím, spíš bych to chtěl omezit. To přijde samo, to je prostě takové, však my víme, toho hento. A to samé postupuje dál i v tom kostele třeba. To chodíme, jsme jako křesťanky založená rodina, takže i tam pomáháme v té charitativní oblasti. Nemyslím zrovna jenom, že dáváme do sbírky, ale že pomáháme aktivně.

T2: Co to znamená? Jak konkrétně?

R1: Když jsem začínal, tak kluk je ministrant. Já jsem tam začínal ve farní radě, zase se vrátím k té stavařině – chalupa a kostel je barák, ten potřebuje opravu. Tím to začalo: Pojd', potřebujeme poradit, potřebujeme opravit, toto hento tamto. Tříkrálová sbírka. Je pravda, že kdybych možná nebyl v tom fotbalu, tak by se o mně tolik nevědělo a nikdo by se ke mně extra nevrátil. Asi by o mně možná nevěděli, dneska bych i řekl škoda, že o mně věděli. Ale prostě ono to k tomu patří. Takže člověk do toho nějak zapadnul a je v tom soukolí, které ho mele každý den. Takže není to takové, že bych jenom měl v tašce knihu a vedl evidenci peněz, ale je to i o tom shánění sponzorů a hledání všeho možného. A to člověk narazí na zajímavé svérázné komunikace a individua, které by člověk ani nespojoval s fotbalem. Občas vyvalí oči, že se to blíží až k hranici zákona, co jiné napadne. Co po nás chtějí, tak tam je to velmi problematické občas vysvětlovat, že tudy cesta z naší strany nevede. Ale je to taková zkušenost di života, že portfolio činností okolo fotbalu je obrovské.

T1: Myslíte si třeba, že ten fotbal je tady hlavním tmelícím prvkem toho života v obci, když říkáte, že kdybyste nechodil na fotbal, tak by se o vás tolik nevědělo?

R1: To je v mojem případě. Tmelící prvek. No, je jedním z těch hlavních tmelících prvků. Dneska už doba oproti tomu, co bylo před dvaceti lety, postoupila dál, jsou nové možnosti. Dříve nebyly kroužky. Co bylo dřív? Dřív byl fakt fotbal a nic. Dlouho, dlouho nic a pak něco. Dneska to je vidět, že odliv dětí a vůbec sportu, je mimo. Šachisti možná byli, ti jsou pořád stejní, mají stejnou základnu. Ale dneska, co letí, je ping pong, florbal...

T2: A to všechno máte tady?

R1: I s té mé intonace hlasu jde slyšet, nechci říkat, že si stěžuju... Ale je to potenciální odliv od toho fotbalu. Fotbal je jednoduchá krásná hra, která dokáže děcka odtáhnout od počítače

v dnešní době, když to tak řeknu. Nic jich to nestojí. Dvě stě korun na jeden rok. Kdežto florbal, pinec, tenis, to všechno jsou věci, které jakési finanční startovné musí mít. Každý mu řekne: Kup si rakeru, kup si pingpongovou pátku, florbalovou hokejku. Tady si opravdu koupí jedny kopačky za dvě stě padě. Ano samozřejmě, všichni jsme z úrovně rodičů takle začínali, ale velmi rychle jsme pokročili dál.

T1: Já jsem tak například zůstal (smích).

R1: (smích) Ano, kopačky za dvě stě padě se dají nosit do třetí třídy základní školy. Až se divím, že vyrábějí vůbec větší velikosti, protože to snad nikdo nemůže kupovat.

T2: Je to tak, já přesně vím, o čem mluvíme, taky jsem v tom věku hrával fotbal, potom jsem hrál i ten ping pong a vím, jaký to byl rozdíl těch peněz a všeho. Protože jak jsem vám říkal, jsem z těch Hranic na Moravě, tak to je prostě město, kde házená má velkou tradici, tak tu jsem taky musel hrát, protože člověk chce dělat vše... a ty peníze se lehce nabalí.

R1: Takže ten fotbal je taková dominanta, ale bohužel klesá to, protože děcek ubývá. A všechno je to o těch děčkách. Fotbalista dneska končí, když má třicet roků, tak u nás jde do béčka. Hraje za béčko, za druhý klub, ale to hlavní gró, kvůli čemu tady ten fotbal, taková ta meta, ten cíl, je hrát v prvním A klubu. Tak to jsou kluci do těch třiceti roků. Těch jedenáct kluků, to si člověk řekne, že se musí lehce najít, ale těžko se to skutečně hledá. Žáci, příprava, tam je polovička děcek, co se v dědině narodí, tak hraje fotbal. A každý rok toho ubývá, ubývá, ubývá, až když jsou na střední škole v dorostu. A pak zůstanou a dostanou se dva kluci. Na to, že jich začíná dva a dvacet, tak je to opravdu škoda, že. Nebo škoda. Byla by škoda, kdyby ty děcka skončili se sportem a jenom se zabednili někde do počítačů a do videoher. Ale vidíme, že to jde do jiných kroužků, do jiných sportů, takže není to škoda. Ten stav toho fotbalu ale bych řekl, že je takový impulzivní, v těch letech okolo toho šestého roku a troufnu si říct, že kdyby nebylo fotbalu, tak ty děcka by měla těžší start do jiných kroužků. Protože co se týče náborů do těch kroužků, je to problém, je. To děcko začne nějak přirozeně kopat do míčů už v mateřské školce. Dělají se pravidelné náборы, dělají se prezentované náборы, že celá škola přijde, ať hraje nebo nehraje fotbal, udělá se prezentace a ta děcka tam začnou chodit. A kolikrát, i když je to pro nás kontraproduktivní, ty děcka tam zjišťují, že je ještě nějaký jiný sport než fotbal a odejdou tam. Protože kamarád nebo bratr jim řekne, ať odejde hrát třeba pinec. On to pochopí, že mu nejde třeba fotbal a u toho pince by mohl být dobrý, tak jde. Ale za sebe řeknu, že si nedokážu představit tohoto klučinu, kdyby nebyl v tom fotbale, jak by ho ti pincaři našli. Takže my tam jakýmsi způsobem děláme medvědí službu. Ale v závěru bych řekl, že je to ku prospěchu věcí, je to k jejich dobru, takže toho jaksi nelitujeme, nenadáváme na to.

T1: Když jste říkal, že je to jeden z tmelících prvků, tak jestli byste mohl vyjmenovat ty další, které jsou podle vás hlavní?

R1: Na druhé místo bych hnedka hodit určitě farnost a aktivity farnosti.

T1: Jsme ve Zlínském kraji, takže tady je ta víra určitě hodně důležitá.

R1: Myslím si, že naše farnost se určitě nemá za co stydět, že Karoli?

R2: Naše farnost je velmi aktivní a myslím si, že to přišlo s naším novým farářem, který se začal snažit pracovat hodně i pro děti. Například teď máme novou misijní cukrárnu, což znamená, že většina na misijní neděli, což je na podzim, kdy se uspořádá... dobrovolnice, maminky a babičky napečou cukroví a pak se vyhlásí, že bude cukrárna, takže se lidi pozvou třeba tady do kulturáku do cukrárny. Hezké je na tom to, že to roznáší třeba malé děti. Není to přímo za peníze, ale je napsaná doporučená cena, kterou by měl člověk zaplatit. Samozřejmě, že nikdo neodejde, aniž by nezaplatil, protože ty peníze jsou třeba potom na různé účely. Teď to šlo na papežské misijní dílo dětí. A je to moc hezké, že vlastně ty děti se zapojí a je to takové milé. Potom třeba dětský den pořádá taky naše farnost, tam je hlavně dobré, že tam můžou i děti, které z těch věřících rodin a je to takové fakt takové tmelidlo, kde se všichni sejdeme a není to pak úplně určeno pro nás věřící, ale jsme otevření všem. Potom pořádáme samozřejmě ty dětské tábory. Srandovní na tom je, že hned když se to vyhlásilo, tak myslím za týden už byl obsazený, takže je to fakt obsazené. Dále vlastně ta Společa, kdy nejdřív byla nejdřív pro menší děti. Nebo prostě Společa všeobecně a kdo chtěl, tak mohl přijít, ale starší jak ze 4. třídy už to nebavilo. Takže jsme ještě s kamarádkami z tábora přemýšleli a napadlo nás, že bychom ty děcka mohli odchytit, protože tam byla dobrá parta dorůstajících a mrzelo by nás, kdyby v té pubertě skončili. Protože tohle období je pro víru někdy dost náročné. Takže jsme začali dělat program pro starší děti, který je řekněme náročnější. Hry na pochopení nebo běhající, které by ty malé děti nezvládly. A potom různá třeba spaní na faře, pořádáme každoročně na Mikuláše a je to vždycky obsazené hned. Takže myslím, že ta fara je fakt tmelící prvek, možná na stejné úrovni jako fotbal. Dolněmčí je podle mě hodně křesťanská obec. Sice ne každý to bere tak vážně, spíš se to tady bere jako společenské události, kdy tam lidi asi nejdou kvůli té víře, ale prostě, že se něco děje. Ale já myslím, že je to milé, že se takto setkáváme?

T2: A jak vy jste dlouho aktivní v církevních záležitostech?

R2: No myslím, že od malička.

R1: No řekni druhá třída základní školy.

R2: Od malička jsem k tomu vedená a samozřejmě jsem jezdila na ty tábory a občas jezdím i na ta Spolča, chodila jsem občas do Scholy. Ale kdy jsem začala fakt být aktivní, bylo myslím v osmé nebo deváté třídě, kdy jsem začala jezdit jako praktikantka a s tím už to začalo. Takže tábory, praktikantka a potom i ty dětské dny a i to Spolčo. A teď jsem čerstvě i animátorka za brodský děkanát. A máme tam skupinu animátorů, kteří dělají různé akce pro mládež. Ne už pro ty mladší, ale pro mládež v mém věku, aby se podpořila ta víra a tak. Tak teď jsem tam čerstvě. Na animátorský kurz jezdím do Rajnochovic.

R1: Ohledně toho stmelování, jak se ptáte. Fotbal samozřejmě je i s tou velkou členskou základnou. Spousta lidí si tam přijde povykládat, postát, zjistit, co je nového, který kluk je zraněný, dají si pivo a klobásku, pokecat, štamprlu sem tam někdo donese, spokojené nedělní odpoledne je za námi. V tomto směru je to fantazie. Ale ti chlapi to neberou jako chuligání, je to společenská událost, patří to k tomu koloritu víkendu, dojít si na fotbal, dát si tu klobásku a pivo, povykládat si, potkat se a povykládat si s kamarádama. V podstatě je to sázka na jistotu, že vím, kam idu a vím, co uvidím a proberu nějaké místní drby, co se za týden stalo.

T2: S tím souvisí i ten folklór, že? O kterém vy jste říkala, že jste v něm také dost aktivní?

R2: Ano, takže já jsem ve folklóru Dolněmčí aktivní od malička, chodila jsem do malého kroužku Dolněmčánku a teď poslední dva roky chodím do Dolněmčanu, který je v podstatě už vyšší. Ale tam je teď problém, že to prostě upadá poslední dobou, tam je věkový průměr tak 27 let, což je fakt jako docela bída, protože teď už jde hodně vidět, že většina těch děcek je vystudovaných a potřebují chodit do práce, takže na to není čas. Já jsem tam v podstatě v osmnácti jedna z nejmladších a po mě už jsou tam kolem 24 nebo 25 let. Ale já si tím s nima rozumím. Ze začátku to bylo obtížné, protože ten věkový rozdíl, měli jiné zájmy a i ta jejich komunikace byla na jiná témata, než já jsem zvyklá, takže jsem z toho byla ze začátku taková vyplašená. Ale tady byl taky problém, že jak tam přestaly chodit nové děcka, tak oni se stali takovou uzavřenou skupinou, takže pak jsem slýchávala, že oni nechcou brát mezi sebe nové a že jen spolu chodí na ty svoje pařby a tak.

R1: Ale to není pravda, to se jen vykládalo.

R2: Ano, není to pravda. Oni jsou fakt dobrá parta, jsou z jednoho ročníku taky. A když tam přestaly ty děcka chodit, tak ta parta se neobnovovala a je jasné, že byly jen spolu. Takže to tak upadalo, ale teď si myslím, že je to na nové cestě, protože jak máme teď hody, vlastně teď o víkendu, tak se nám podařilo nalákat další mladé lidi a zatím se jim u nás líbí, takže si myslím, že se to teď mírně zlepšuje.

R1: To je snad možná výhoda toho fotbalu, že vlastně oproti folkloru nebo jiným věcem, že v tom fotbalu to skutečně funguje tak, že máš tam děcko, zkus najít něco, jak bys mohl

pomocť jako rodič. Takže vlastně rodičové tam jsme, máme tam děčka a ono se to postupně a stále dál a dál. Můj tata byl aktivní ve fotbalě v Dolním Němčí, můj brácha byl , ale má holky, takže nemá fotbalisty, tak to vyšumělo. Skočilo to vlastně i na mňa a zas já táhnu s tím svým klukem, takže tam je to o poznání výhodnější, že ten generační rozdíl posouvá. Tata se synem, povětšinou tata se synem.

R2: Já si i myslím, že fotbal je i stále aktuální, ale folklor se zdá být z doby raz, dva, tři, takže to lidi už možná tak netáhne.

T2: Ale na druhou stranu, to už si lidi říkají dlouho, ne, že je folklor z doby raz, dva, tři a přitom pořád...?

R1: A přitom pořád, že?

T1: To musíš vědět ty, já jsem z toho prostředí, kde to taky máme.

R2: Tady to Slovácko je aktivní, ale konkrétně naše Dolněmčí, tady to fakt upadá.

R1: Upadá to třeba z pohledu toho kroužku. Ale na opačnou stranu, když ty lidi jdou na té své samostatné úrovni, když jdou, tak si udělají nový kroj, investují do toho peníze, aby na tu slavnost v kostele, nebo tak, je to z 99% procent spojené s církevníma záležitostmi to krojové působení. Nelení a pořídí si ten krok, zaplatí si ho, věnuje tomu ten čas, jo, takže tam je to na té individuální úrovni, že to ide nahoru. Velikou zásluhu na tom má určitě obec, která toto podporuje, hlavně teda finančně, ano. Pane starosto, děkujeme. To se ani nezdá, jak je to finančně náročné. Krojovaný oblek, to je otázka deseti tisíc a víc. Deset tisíc je základ, to je aby kluk vyběhl v gařách a košili bez bot, boty to je dalších tak šest tisíc. Podpora je tam veliká, ale je dobře, že to ty děčka drží. A tím, že je to spojené s tou církevní záležitostí, tak už od těch dětiček, od těch ministrantů, babička prostě třeba dětičky načančá a ukáže společnosti. A už tam se ta děčka mezi sebou ukazují, že mají takový krok a ten druhý zas takový. Není to rivalita, že já mám lepší kroj, nebo že můj tata víc vydělává než tvůj. Tímto směrem ta rivalita není, ale spíš je to takové: a já jsem tam byl víckrát, já jsem tam byl třikrát v tom kostele, já jsem byl na půři a ty jsi nebyl! Jo, tam to není o těch penězích, ale o té dobrosrdečnosti těch dětí, které to chápu trochu jinak.

T1: Já bych teď přistoupil k té politické situaci v Dolním Němčí. Vy jste zastupitel tady, tak jestli se můžu zeptat za jakou stranu a jaké je tady v tom zastupitelství rozložení sil?

R1: Zastupitelstvo máme dvojbarevné. Členů zastupitelstva máme patnáct v naší obci. Deset ku pěti je rozložení. Takže deset zastupitelů je za stranu, která je pod vedením pana starosty, je to to sdružení nezávislých starostů STAN. A druhá kandidátka byla v posledních volbách KDU-ČSL, za kterou su i já a je nás tam pět.

T1: A jestli tomu dobře rozumím, tak to je opoziční síla vůči té vládnuoucí?

R1: Je to ta druhá. Řekněme to tak, že je to ta druhá. Dalo by se to nazvat opoziční, ale na dědině si na ty opozice zase až tak nehrajeme. Ide spíš o to, že... praktický příklad... Točí se to všechno okolo zvýšit/nezvýšit automaty. Každý máme nějaké svoje priority. U nás to tak teda není, že starosta prosazuje takové věci, ale je to v tom stylu, že... Ano, jsme rádi, že starosta má svoje zájmy, ale táhne to víceméně z pracovní povinnosti s péčí řádného hospodáře, to bere tím finančním nějakým směrem, protože se stará o blaho obce, takže nesmí hýčkat. Na druhou stranu křesťanské myšlení, nebo myšlení KDU-ČSL je takové, ano, víc doleva, více sociální, takže třeba my asi nikdy nezvedneme ruku za rozšíření třeba těch výherních automatů, pořádání big beatových zábav v době adventu... To jsou tradiční věci, ve kterých se tady přeme, ale víme, že s tím nic neuděláme, ale prostě nikdy nezvednu ruku, aby před Velkou nocí tady bylo ve čtvrtek, ve středu tady zábava. Což je svým způsobem hrozné, divím se, kdo tam jde, ale vždy to jde. Starosta řekne: „Je to riziko povolání, obec z toho má nějaké peníze.“ Já řeknu ano, máme z toho jako obec peníze, ale já s tím nesouhlasím. Takže jestli opozice, tak tady v tomto duchu. Inak si myslím, že v 90% nacházím shodu v těch základních směrech, které se na té obci řeší, což je bydlení, sociální pohoda, dopravní obslužnost a o ničem jiném se to vlastně netočí.

T2: A váš postoj je podobný jako tatínkův, nebo třeba úplně odlišný? Určitě se nemusíte bát říct svůj názor.

R2: Takže já se do politiky nějak neangažuju, ani se o to jakoby nezajímám. Asi nejvíc, co se dozvím, tak asi od taťky. Protože já i kdybych se o to nějak sama zajímala, si myslím, tak bych to jakoby nepochopila, si myslím. Protože nejsem v tom zběhlá. Hlavně neznám ten svět, ty zákony, to chování a myšlení lidí, takže jsem ráda, když mi to taťka vždy vysvětlí, protože to fakt udělá tak polopatický, že to pochopím. On vždy bere to morální hledisko, za což jsem ráda, protože myslím si, že na to hodně lidí zapomíná, aby to vzali z toho morálního hlediska, a ta morálka celkově upadá.

R1: Slovo morálka neznamená jenom to, že sa nemluví sprostě apod., ale že člověk by neměl fungovat tak, že se mu v očích točí jen ty dolary. Měl by uvažovat i trošku konstruktivně, že na tom až tak nevydělám, vydělám méně, protože je to dobré pro obec. Je to dobré pro obec, to je asi největší problém momentálně u nás v zastupitelstvu, co řešíme, že jednání s takovýma lidma, kteří prostě tuto jakúsi: „Proč já bych měl dávat?“ A teďka těm lidem vysvětlit, proč by měli dávat a ustoupit ze svých nároků, ustoupit kolikrát i ze svých

finančních požadavků, že ne až tak moc. Nebo proč by měl prodat kousek svého pozemku, který k ničemu nepotřebuje, ale obci pomůže. Nebo ne obci jako obecnímu úřadu. Ale že obec ho dostane do vlastnictví a může pomoci někomu dalšímu. Toto je strašně složité vysvětlovat těm lidem, kteří jenom vidí: „Proč bych toto dělal, když z toho nic nemám?“ Je spousta lidí v dnešní době, kteří takto uvažují a vidí jenom napravo, nalevo nic a jen někde v dáli ty své dolary?

T2: A máte pocit, že právě takto někteří lidé v Dolním Němčí přemýšlí?

R1: Ano. Ano i přesto, že je tady obrovská jako komunita, že drží spolu. Přesto se najdou tací, není jich moc, není jich většina, ale najdou se a smůla pro obec je tak, že jedná vždy o nějaké strategické pozice, které s tím zamávat.

T1: Slyšel jsem, že místní pan starosta tady má poměrně hegemonní pozici za ty roky, tak jak vy díváte na tu jeho osobu? Jestli jste spokojení s jeho výroky a jeho osobou? Měnili byste, kdyby byla ta možnost?

R1: Ono se sice říká, že starosta by se měl po nějakých třech obdobích vyměňovat. Slyšel jsem někde přirovnání: „Starosta a dělníci z Ukrajiny by se měli střídát pravidelně.“ Ono to teda není nic hezkého, je to škaredé, ale... (smích) Protože si zvyknou na tu svoji pozici. U nás to tak myslím není. Starosta, když se podíváte na dědinu, tak šlape furt, nevím, zda bych řekl, že správným směrem. Nehledí napravo, nalevo, z které partaje je ten člověk, ale je schválená určitá vize revitalizace obce, je schválená vize, kterým směrem se obec bude ubírat. A velice důležitá věc, a to starostovi nechci dělat reklamu, ale je jeden z těch, který nezavidím druhým, jo. On je na vysokém postu, ale mohl by být daleko víc, neb jsou tací, kteří jsou na tom daleko vyšším, ale on žije v rodinném domku, jezdí s fábíí, felicicí, jo... Prostě nemá žádného rolls royce, žije prostě takovým tím svým standardem, konzumním životem, že nepotřebuje si stavět nějaké vzdušné zámky, věnuje se práci, tak jak má. Oproti tomu jiní starostové, a znám jich dost tady z okolí, si z té svojí funkce udělali docela slušný byznys.

T2: A co si myslíte, že je jeho motivací, když říkáte, jeho osobní profit z toho asi nemá? Je to fakt nějaká snaha dělat tu obec lepší?

R1: On je nemocný. Jeho to baví! Chodí na fotbal, chodí před Vánocema na všechny schůze všech spolků: rybáři, myslivci, holubáři, na farnost, na fotbal. Za sebe řeknu upřímně, že kdybych půlku stihnul, tak by mi to stačilo, pokud bych jich vůbec stihl půlku. On jde na všechny, ho to baví. Ho to baví, on ide, on tím prostě žije. Dolní Němčí má prostě štěstí.

T1: A když je před volbama, existuje nějaký strana nebo politické uskupení, které řekne: „My chceme mít svého starostu?“ Nebo to je tak, že víceméně se tak tiše počítá s tím, že ten starosta zase bude zvolený?

R1: Každá strana, která jde v Dolním Němčí do voleb, má veřejnou komunikaci, že má svého kandidáta na starostu, ale v podstatě se většinou uvažuje maximálně o místostarostovi. Nicméně Dolní Němčí je velká dědina a zdůrazňuji slovo dědina. Na dědině je to o rodinách, takže pan starosta má velkou rodinu (smích). Ano, u nás jsme měli představu, že přitom seriózním rozložení sil, kdyby to skončilo nějak trošičku jinak, jsme měli představu, že bychom měli právě místostarostu jako KDU-ČSL. To byla taková interní představa, která byla prezentována. Ale, nebudu to nazývat drtivou porážkou – deset ku pěti – ale tam nešlo asi argumentovat, že chce místostarostu. Kdyby to ale skončilo sedm ku osmi, tak by se mu velice těžko zdůvodňovalo, proč nemůže mít někdo nižší, proč nemůže mít někdo jiný místostarostu. Byť by většina, proč by si dělal nároky na obě dvě tyto pozice. Měli jsme představu, že budeme mít místostarostu, ale měli jsme představu o jiném výsledku voleb.

T2: To zní dost idylicky, ta situace, kterou tu popisujete.

R1: Jak to myslíte idylicky teďka?

T2: No, že to zní hezky, jak z pozice opozice tak jako uznáváte kvality toho starosty?

R1: Jak jsem řekl před chvílkou, nechcu mu dělat reklamu, ale obec funguje. Když se podíváme na čísla, kolik dotáhl investic, kolik dotáhl peněz do dědiny v přepočtu na obyvatele, tak si myslím, že když pominu dotace v Praze na metro, tak ani Praha nemá tolik (smích)

T1: Vy jste říkal, že ty volby jsou hodně o rodinných vztazích. Tak existují tady nějakí kandidáti ze strany přistěhovalců, těch, kteří nejsou starousedlíci, kteří by to tu chtěli třeba nějak proměnit?

R1: No, možná jsem to řekl před chvílkou špatně. Ono to skončilo deset ku pěti, ale to ku pěti nebylo vyloženo, že všichni byly členové KDU-ČSL, já taky nemám partajní knížku. Dokonce vlastně dva lidé nebyly za KDU-ČSL jako na soupisce, tady bylo vlastně pět kandidátek. Jedna úplně shořela. Ze dvou se tam vlastně dostalo po jednom člověku. A KDU se tak vždycky bere – to je ten zbytek světa. Jo, o těch ostatních se vlastně ani tak nemluví (smích). Ti skončili na propadlišti dějin. Tak jako my tak ten zbytek se tak nějak i potkáváme, sedíme spolu, ale nemyslím si, že bychom sdíleli konkrétně s těma uskupeníma těch kandidátů, těch vůdčích osob z té kandidátky, nesdílíme ty jejich názory, ale rozumíme si

s těma, co tam byly zvolení do zastupitelstva, protože to byla paní, která byla myslím na dvanáctém místě, teď nechcu kecat. A dříve byla na kandidátce KDU-ČSL, ale myslela si, že ve svém věku, si říkala: „Už tam nepůjdu za KDU-ČSL, co bych tam dělala.“ Ale ni ju zlákali, tak si řekla, že na dvanácté místo ať jí tam napíšu. A ejhle, ona se tam objevila a dostala se, takže ju tak bereme jako, že je za KDU, takže to je takto, abych to úplně přesně řekl. Kdybychom se podívali na statistiku obce Dolní Němčí, tak byste si řekli, že máme široké portfolio – čtyři strany – ale ono to je pořád jen ten STAN a KDU. Starosta, rodiny, jako těžko to říct. Není to o tom, že on by naddržoval. On opravdu není lakomý, on dá. On nedává ze svého, dává z obecního. Nevím jak to popsat, jak to říct. Má prostě takhle hromadu peněz a on ví, že ji musí rozdat. Ale na druhou stranu, kdyby to mohl takle nějak shrnout, tak to třeba udělá, ale to se nedá. (smích) Ale on ju musí rozdat, takže: „Požádejte si, zdůvodněte, napište mi k tomu čtyři řády, na radě to probereme a my ty peníze rozdáme, které sem přijdou a které se můžou dát ven, tak ty my bezezbytku rozdáme, protože co s nima. Proč bych měl sedět na penězoch tady a žgrblit a čekat, než se něco stane, když můžu podpořit dechovku, podpořit krojované, podpoří se fotbalisti, kupí sa autobus, který následně jezdí pro školu, kterým následně jezdí ostatní děcka.“ Jo, je to taková věc: „Ano, já vám dám a proč byste mi zase nepomohli zpátky, já vám pomůžu a vy mně taky.“ Je to takové skoro rodinné a to mě občas strašně štve. A pak vylezou takové ty hlasy: „A já vám just nevyjdu vstříc.“

T2: A můžu se zeptat vás? Protože to může být zajímavý pohled člověk, který říká, že se o to a tolik nezajímá. Myslíte si, že kdyby nebylo tatínka, tak taky vnímáte tu situaci tak, že tady všechno tak jako harmonicky šlape?

R2: Já se s panem starostou znám, ne z té politické strany, ale spíš jakože přátele. Nebo samozřejmě si vykáme, ale když se třeba potkáme v kostele, tak se pozdravíme nebo na fotbale se pozdravíme. Povykládáme si, on se mě zeptá, co je nového a jak to, že jsem zase ve zpravodaji atd. Já nevím, kdybych neměla taťku, tak asi to dobré, co on říkal, ani nevidím, protože bych si toho ani nevšimla. Jako ano, všímám si, že máme nové chodníky a cesty, to jde vidět, ale jelikož všude kolem je slyšet o politice takové špatné, že se všude krade... Celkově politika dneska není téma, o kterém bychom se bavili s radostí, pozitivně. Spíš samé nadávky a tak, takže možná bych to hledala i tady.

T2: Jako obecně si myslíte, že se tak o politice mluví?

R2: Jako ve společnosti a co nám říkají ve škole. Ne, že co nám říkají, spíš když se učíme třeba v dějepisu, tak se tam jakože učíme i o těch velikánech, jako byli třeba Masaryk, Havel, ale pořád mi připadá, že náš dejepisář shazuje ten český národ. Mě prostě připadá, že prostě ho shazuje a vidí na něm jen ty chyby a upozorňuje nás na ně, což je dobré, ale já si myslím, že občas by to chtělo takovou tu kladnou kritiku a pochválení hlavně. Jako říct, co jsme udělali dobrého, samozřejmě to říká taky, ale většinou ho spíš shazuje, to mi vadí. Takže já si myslí, že kdyby nebylo taťky, kdyby nebyl takový, jaký je, tak bych se na to dívala spíš z této kritické stránky, jestli bych se vůbec dívala, asi bych se spíš vůbec nedívala. On hlavně náš

dějepisář hodně spojuje s minulostí, že se to hodně opakuje. Jako vím, že ta naše vláda a celkově politická situace není úplně ideální, ale jsem proto, hledat ve všem dobré. A on, když nám to tak srovnává, tak i jako nenápadně řekne takovou spojitost, že: „Viz naše vláda nebo viz naše politická situace.“ Nevím no, já jsem proto, víc v nás povzbuzovat to vlastenectví a tu naši hrdost, protože to taky už se moc nevidí, s takovými lidmi se moc nepotkám, kteří jsou vlastenci a kteří jsou hrdi na nás stát. Samozřejmě říkám zase, že nejsme v ideální situaci, ohledně třeba korupce a tak, ale já prostě jsem taková už od přírody, že v každém, ve všem hledám to pozitivní a spíš jsem pro, třeba děti víc chválit a prostě ve všem hledat to dobré. Ale možná to souvisí i s vírou, že neměli bychom hledět na naše hříchy, ale na to, co děláme dobrého, na ty naše dobré skutky. Takž možná tohle mě tak ovlivňuje.

T2: Mě zaujalo, když říkáte, že ten dějepisář vás sice upozorňuje na nějaké chyby, což se vám moc nelíbí, ale přitom jste několikrát naznačilo, že v tom státě není v pořádku a přece to všichni víme, tak kde se to ve vás bere? Máte pocit, že obecně se o tom mluví?

R2: No, ano. Když se bavíme o politice, tak většinou o prezidentovi nebo o té vládě a premiérovi. To je možná důvod, proč se o tu politiku nezajímám, že člověk slyší jen samá negativa a urážky. Jako když člověk vidí nějaký záznam z té poslanecké sněmovny, tak tam spí nebo si dělají něco na počítači a jenom, když se hlasuje, tak zvednou ruku, protože všichni zvedají, tak zvednu taky. Nebo prostě si volně odcházejí. Jako i tady z tohoto to na mě takle působí a možná to je ten důvod, proč se o to nemám ani chuť zajímat.

R1: Člověk se pak nesmí divit, že o půl osmé si ani nezapne televizi Nova, ale přepne si to na Děčko nebo Prima ZOOM, kde je to daleko pozitivnější, protože tam, na té Nově, je to práce reportérů, je to jejich práce, možná i vaše budoucí, protože člověk chce dneska slyšet něco nového, co se kde akčně stalo. Jako nikoho nezajímá v dnešní době bohužel, že družstevníci mají čtyři a půl tuny z hektaru výnos obilí. „Co mňa do toh?“ většina národa řekne. „Ale já chcu vidět, kdo s kým a za koho a za kolik?“

R2: „Kdo koho zabil, pobodal, okradli?“

R1: To je taková doba, takový bulvár a tak to prostě funguje. To je veliký rozdíl, si myslím, tady u nás, jako obecních politiků, nějakým smýšlením, oproti třeba té velké politice. Ta velká politika už je z mého pohledu i na úrovni okresního města.

T2: A o tu už vy se třeba tolik nezajímáte?

R1: Ne, ne, ne, tam jsem jednu dobu jen měl čest spolupracovat po profesní stránce a to mi bohatě stačilo. Strana a vláda se rozhodla, v dnešní době si myslím, že je to ještě tvrdší, důležitější a striktnější než před 30 lety.

T1: A vy nějak sledujete tu politiku, i když jste říkala, že k ní máte negativní vztah teda? Případně jakým způsobem, jestli v televizi, na internetu nebo novinách?

R2: Asi teda v televizi. Když už se u nás zapnou zprávy, tak si k nim taky sednu.

T1: A jaké zprávy, jestli se můžu zeptat?

R2: Tak u nás je to ta Nova a Prima. No, asi takhle. A potom třeba na Seznamu, když jsou tam ty denní zprávy, tak to si přečtu, když je tam něco zajímavého. Potom máme docela výhodu v naší škole, že máme často různé přednášky na nynější dění. Ted' jsme tam měli takovou debatu s Václavem Láskou, takže to bylo moc dobré. To se mi moc líbilo a přivítala bych to častěji. Líbí se mi, že on to své senátorství bere tak, že se chce ukázat lidem a spíš se s nimi sblížit, což je milé, najít si vlastně takovou společnou cestu k sobě. Abychom věděli, koho volíme, abychom je i znali. Tato cesta si myslím, že je dobrá, to sblížování, to by mohla být cesta u těch politiků, co by mohli začít dělat. Taky jsme ted' měli o té uprchlické krizi přednášku, samozřejmě z aktuálního pohledu a od lidí, co jsou z toho dění a vědí to a nejsou to nějaké smyšlené myšlenky. Prostě teorie, kdo si, co myslí, ale z aktuálního dění. A jednu dobu jsem si dokonce kupovala noviny, dokonce. Myslím Lidové noviny, to bylo dobré. U toho jsem i chtěla zůstat, akorát...

R2: Co vás k tomu vedlo?

R1: Co vás vedlo k tomu, že jste s tím skončila? (smích)

T2: No, že jsem začala, to mě vedlo k tomu, že nám jedna profesorka ve škole nám začala říkat, že všechny noviny a všichni novináři si neověřují ty informace. Že to třeba jen někde stáhnout, přečtou si třeba nějaký článek na iDNES, vymění nějaká slova a to je všechno, že nejdou do těch pramenů, což by jakože měli. No a tak jsem si řekla, že to je vlastně zpráv v televizi, třeba jak je ta Nova, že tam v podstatě nic pořádného ani neříkají, tak jsem si řekla, že ty noviny třeba budou lepší. A zjistila jsem, že tam dávají příspěvky třeba různí specialisti a odborníci na to téma, tak to se mi třeba líbilo. Našla jsem tam dokonce svého oblíbence, co tam psal ohledně třeba pedagogiky a školního systému?

T1: Kdo to byl, prosím?

DN-16-09

tazatel: Jiří Grepl, Václav Petřů

R2: To se omlouvám, ale to už si nepamatuju.

T1: Jasně, v klidu, o nic nejde.

R2: Takže to se mi moc líbilo. No a přestala jsem s tím, dokonce jsem si jednu dobu starší čísla půjčovala v knihovně, ale přestala jsem s tím, protože jsem neměla čas to číst, takže tak. No a pak ještě, kde se zajímám? Asi nejvíc, co tak slyším ve škole od děcek, co se o to zajímají víc, nebo učitelé občas, když mají nějakou narážku nebo tak, ale asi nejvíc asi ty televizní zprávy, což mě mrzí, že na si nenajdu čas, si to kvalitně zjistiť.

T1: A jak to mají třeba vaši vrstevníci ve škole? Taky myslíte Novu, Primu, Seznam, jestli víte?

R2: Jeden spolužák konkrétně myslím si čte BBC, protože to nám hodně doporučovali, že to je kvalitní a věrohodné a tak.

T2: Kdo vám to takle vždy doporučuje, že říkáte, to je dobré, to je špatné? To máte profesory, co přijdou a říkají: „Ták a kdo nečetl včera BBC, k tabuli?“ (smích)

R2: No, tak máme jednu paní profesorku z dějepisu a fakt si na to stěžuje, že ten národ hloupne.

T2: To je ta stejná dějepisárka, že negativně hovoří o politice?

R2: Ne, ne, to byl náš dějepisář?

T2: Vy máte víc učitelů dějepisu?

R2: No, já mám jako i seminář, dějepisu.

T2: A jo takhle, už se v tom orientuju.

R1: Já ne. (smích)

R2: Ta z toho semináře si pořád stěžuje, že národ je čím dál hloupější a mládež je tupá a že ji ovlivňuje internet. No prostě, že jsou leniví a že nechtějí si to najít od toho pramene a udělat si fakt kvalitní názor. No a tak na její popud. Ta nám hodně říká, že bychom si o tom měli přečíst třeba i knížku. Nebo nám pozvala, měli jsme přednášku s paní redaktorkou České televize, která byla teď dlouho v Číně. Vlastně o té Číně, jak to tam chodí a tak. Takže nám doporučila, abychom se ptali těchto lidí, co jsou z toho prostředí a ví. Takže na ni máme kontakt, že ji kdykoliv můžeme napsat. No a ta paní nám samozřejmě doporučovala, jakože ČT.

T2: A vy občas zapnete Českou televizi taky, nebo vůbec?

R2: Jako já osobně bych asi nezapla televizi vůbec, protože na to nemám čas. Ale pokud mamka nebo tatka se na tu televizi dívají, tak sledují s nimi. Ale sama jako ne. Ale pak jsme právě chvilku začala sledovat jako noviny od ČT na internetu, ale zase jen chvilku, ale pak jsem toho zase nechala, protože časově nějak jsem to...

R1: Na dnešní dobu vám to řeknu asi tak. Máme klasickou plastovou televizi s uhlopříčkou 55 cm, monitorovu. To si myslím, že asi mluví za vše. Normální standardní rodinná placatka alespoň 105. (smích) A je úplně jedno, jestli je to podnikatel, nebo chlap někde od pásu. My máme CRTčko 55cm a settopbox. (smích) U nás se zapíná televize jenom večer o té půl osmé, když jsou teda zprávy.

T1: A jestli se ještě můžu zeptat, třeba na facebooku nezískáváte nějaké informace o politice nebo i obecně?

R2: Já osobně ho vnímám spíš jako komunikační nástroj. Jako třeba s přáteli. Samozřejmě máme tam i skupinu se třídou, kde si dáváme různé materiály a podklady atd. Samozřejmě i vím, že spousta poslanců a různých lidí mají své stránky, svoje profily ale... Jako třeba profil toho Václav Lásky jsem si procházela jeho profil, ale třeba, že bych měla ty lidi v přátelích nebo, že bych je sledovala, to asi ne, protože já trávím na facebooku tak půl hodiny denně. A to jako fakt, že si jen přečtu zprávy, které mi došly, a když se tam zaseknu, tak prostě jen tím, že chatuju. Ale, si ne, no.

T2: Žádné zpravodajství teda nemáte lajknuté, jo? Že by vám třeba vyskakovali nějaké zprávy, co se třeba dají přečíst na tom Seznamu?

R2: Ne, to ne.

T1: A jaká vy máte ta preferovaná média, jestli také máte tu Novu, Primum, Seznam? Nebo jak to máte vy?

R1: Televizi si myslím, že to jste pochopili, že tudy cesta se neubírá u nás. Tím, že já pracuji v kanceláři jako úředník, tak dělám s počítačem. Monitor, co mám v práci, je větší úhlopříčka než náš televizor. (smích) Potřebuju to pracovně, takže bohužel v uvozovkách. (smích) Tím, že u toho sedím, tak samozřejmě internet mám otevřený furt, takže ten Seznam.cz, iDNES, to jsou věci prostě automaticky, že člověk dělá těch svojich 50 min a pak přestávka na záchod, jablko nebo právě prolítnout, co se upgrejdovalo na Seznamu, na iDNESu a tyto prostě základní věci, to k tomu patří, takže taková ta studnice informací pro mě je internet.

T1: A když jste vyjmenoval ta média – Seznam, iDNES. Jsou pro vás tato média důvěryhodná?

R1: S velkou rezervou. Jak oje to všechno práce lidí a víme, že člověk je dneska omylný, člověk dneska je jakýmsi způsobem, nechcu říkat zpochybnitelný, ale mám takový pocit, že se to ubírá tím stylem, aby přinesl informaci, která je teď zajímavá, teď aby si ji někdo přečetl a teď abych upoutal pozornost. A když se stane náhodou, že to není pravda, tak co se stalo? Nic, no bože.

R2: Svůj účel to splnilo, upoutalo to lidi.

R1: Jo. Že jsem řekl o vás, že jste debil, tak co? Mám takový pocit, že tudy spousta lidí, těch masových, až bych řekl ten bulvár, jede takovým stylem, teď jsme řekli informaci, teď to zaujalo spoustu lidí, teď si koupili ty noviny, teď si přečetly ty stránky a vidíme tu sledovanost na internetu, to je důležité. Ale že to je z polovičky pravda? Však to stejně nikdo řešit nebude. Takže už jsem se tak nějak naučil tu informaci brát tak z polovičky a zítra si ju ověřím. A co se informací o politice týče, tak dávám na stejnou váhu předpověď počasí. Nebude-li pršet, nezmoknem. A když vše půjde dobře, tak zítra vyjde slunce. (smích)

T2. Mě zajímá, často jste teďka zmínil ten termín bulvár. A zároveň mluvíte o tom, že používáte ten Seznam, ty Novinky, iDNES atd. Máte pocit, že tato média jsou také z části bulvární?

R1: Ne, ne, ne. Možná jsem se špatně vyjádřil. Bulvár klasicky je... AHA jsem teda hodně dlouho nadržel v ruce, Blesk čtu výhradně jednou za 14 dní v pizzerii, kde ho mají na policice a nic jiného, takže tam čtu jednou za 14 dní Blesk. Blesk nesleduju ani na internetu, to se přiznám. A Seznam si myslím, že je úplně jiný level. To je úplně jiný level, ve srovnání

s Bleskem, to je úplně jinde, to je důvěryhodné. Ale i tak беру ty informace po zkušenosti, protože opravdu, když někdo napíše, že tam v Sýrii někoho bombardovali a zemřelo 50 civilistů a za dva dny si přečtu, že to nebyly civilisti, ale civilní pracovníci nějaké kontra rozvědky a bylo jich jen pět, tak je to podle mě neseriózní. Kdyby alespoň napsali: „Omlouváme se,“ tak jak to dělají novináři v Deníku nebo v nějakých novinách, tam jsem vždy registroval sloupeček, a nějakou dobu jsem to vyhledával, omluvy.

T2: A vy tedy také čtete tištěné noviny?

R1: Ne, ne, minimálně. Nemám ani možnost. Nebo ne, že možnost. V průběhu práce mám ta elektronická média a doma čtu před spaním technickou literaturu. Na nočním stolku mám vždy něco položeno, takže 10 nebo 15 min čtu, než usnu.

T1: A když už jste na tom internetu, tak jak vyhledáváte informace, nemusíme se zaměřovat jen na to zpravodajství. Jaké stránky toho technického zaměření vás třeba zajímají?

R1: Co se týče práce, tak začnu na Seznamu, dám do vyhledávače něco a to už mě prostě vede dál a dál. Víceméně ale spíš profesní.

T2: A stává se třeba také, že si přečtete něco na tom Seznamu nebo iDNESu, že vás to tak zaujme, že si o tom sám vyhledáte něco víc?

R1: No jo. Dost, bych řekl. Protože ty stránky kam se chci dostat, ty profesní, ty odborné, tak tam je spousta reklamy a tam je dost často odkaz na něco, co bych za normálních okolností nepřečetl, ale teď to tam uvidím, tak na to kliknu. Otevře se to a dostanu se prostě tam, kam bych možná ani nechtěl nebo kam bych se za běžného provozu ani nedostal.

T1: A jestli se můžu zeptat vás, co pro vás je důvěryhodné? Jestli zase ta Nova, Prima, Seznam nebo iDNES?

R2: No, tak nejvíc, z čeho asi tak čerpám, když už, tak je to asi to iDNES, prostě to, co na Seznamu vyskočí, ale já to asi беру...

T1: To jsou myslím Novinky, ne?

T2. Novinky, no.

R2: No, ty Novinky. Ale já to беру tak, že to přečtu a asi mi to moc neřekne, tak se na to právě jdu zeptat tatky, aby mi to převykládal i s těmi souvislostmi, co on už zná a já ne. Takže nedívám se na to, zda je to věrohodné nebo ne a já si to prostě přečtu a jdu za tatkou, aby mi to to objasnil?

T2: Stává se to často, že se vás takto dcera ptá?

R1: My se o tom bavíme. Nevím, já to nesleduju, jestli často, ale o tomto tak jako probíhá debata. To se začneme bavit, kam pojedeme na dovolenou a plynule přejdeme na válku v Iráku.

R2: Mě třeba zase vadí, když třeba máme dějepis, tak ten náš pan profesor, ano, probíráme to dané téma, teď třeba druhou světovou válku, ale on se nějak snaží nám dát ty souvislosti do dnešního světa a třeba fakt ta válka v Iráku a jak to všechno začalo, tak třeba ten konflikt v té Sýrii, tak my prostě nemáme ty nejbližší souvislosti, co se staly, co se stalo teď třeba v tom 21. století, tak on se nám to snaží dát do souvislosti, tak my to nechápeme, protože jsme se o tom ještě neučili. Tak když něco nechápu, tak jdu za tatkou, aby mi to vysvětlil. Protože v té škole mám občas pocit, že se bojím, se zeptat, protože co když ostatní to a jen já to nevím.

R1: Víte, určitě to víte, jde z branže, ale síla médií je obrovská. Nevím, jak jinak to nazvat. Je obrovská. Jako normální člověk si ani neuvědomuje, jak mu to tam podvědomě někdo servíruje.

T2: Vy si to evidentně uvědomujete, když o tom mluvíte.

R1: Sakramentsky! Až mě to děsí. Až mě to děsí, že člověk si něco přečte, byť si řeknu, že tomu třeba zásadně nevěřím, ale když čte zprava, zleva, toto a tamto a stokrát opakovaná lež se stává pravdou. A pokud člověk se z toho nechce zbláznit a chce fungovat normálně, tak si vytvořím takovou auru a poslechnu si a řeknu si, že jestli je z toho polovička pravda, tak potěš pánbůh. Ono se to vykryštalizuje.

T2: Považujete obecně novinářskou činnost za důležitou? Máte třeba představu nějakého ideálu, jak by podle vás měla ta média fungovat?

R1: Samozřejmě, že je důležitá. Člověk potřebuje vědět, co se děje. Co se děje v Praze, co se děje v Americe, v Sýrii. Nemáme tam všichni možnost přijet a podívat se na místo sami. Ale

není to všechno jenom o těch cestopisech a o těch přednáškách někde v kinosále, kde tam přijde Kolbaba a bude přenášet, jak mu bylo někde. To je to lepší, jo. Když Kolbaba dojde, koupíte si lístek za 120 do kina a poslechnete si, jak cestoval někde ve světě, tak je to super. Ale když člověk přečte kdekoliv jinde a přečte si: „Včera, především premiér se objevil. Tajná návštěva.“ Proboha, proč tajná? Proč se o tom nenapsalo dřív: „A chystá se tam.“ Třeba by někdo měl zájem tam těm vojákům poslat plyšáčka. Já ty vojáky v podstatě lituju, oni tam šli pro peníze, to je jejich problém, ale proč bych jim nemohl poslat plyšového medvídka a hoši, máte můj obdiv.

T2: Považujete obecně česká média za důvěryhodná? Myslíte si, že jsme na tom srovnatelně se světem? Jaký z toho máte pocit?

R1: Určitě bych neřekl, že jsou špatná, to určitě ne. Takové ty věci, když vidíme člověka někde v televizi, že CNN vrtulník a toto, má všechno online, to možná ještě u nás chvilku trvá. U nás nějaký ten přenosový vůz TV Nova je taky. Onehda když přijeli do Hradiště, tak jsem se taky šel podívat, jak to funguje. Ale důvěryhodnost říkám, tak jako přečtu si to a obrazně 50% tomu věřím. Na každém šprochu pravdy trochu, se říká, takže věřím tomu 50% a v drtivé většině se tam jakési procento toho, co tam je napsané, tak říkám, padesát vojáků, z padesáti jich je pět a nejsou to vojáci, ale civilní pracovníci nějaké organizace.

T2: A jak vy to vnímáte?

R2: Já asi takový nějaký vyhraněný názor nemám, ale asi si myslím, mě to jako celkově vadí, že u nás, když se snažím něco dozvědět, tak se dozvím jen samé negativní věci. Kde kdo koho zabil, kdo koho zabil, kdo koho naboural. Prostě to špatné o těch lidech. Ano, třeba když to zase dám na tu politickou sféru, tak ti politici by se měli nějak chovat, jako jít nám příkladem, ale oni jsou taky jenom lidé a já to možná vnímám spíš takle z toho psychologického hlediska, že ten člověk je prostě fakt jenom člověk a kdybych prostě byla celý den takle pronásledována, tak nevím... Já se taky nechovám pořád celý den přesně poctivě a nevím co všechno. Jako kdyby byla nějaký fakt vzor, to bych nemohla samozřejmě dělat. Jako mně se nelíbí, že oni to od nich vyžadují fakt až tak moc. Oni ukazují prstem, že on tohle udělal špatně a přitom to děláme všichni.

R1: Je obrovský rozdíl fakt sledovat to portfolio toho názoru, té činnosti, je obrovský rozdíl, když řeknu na jedné straně TV Nova a na úplně opačné TV Noe, to jsou naprosto neslučitelné. To je pravý, levý břeh. Ideální by bylo žít někde uprostřed. Slyšet, že tam spáchali atentát a tam zastřelili 50 lidí a spadlo letadlo, ale na druhou stranu tam se podařilo udělat toto dobrého, tam našli archeologickou památku a podařilo se jim to opravit a nebo i ti kolchozníci sklídili po dlouhé době pšenici a nebudou dívat na to, že bylo sucho atd. Protože na té jedné straně slyším akorát: „Letos přšelo, budou chtít dotace, příští roku bude sucho, budou chtít dotace, je neúroda, je přebytek úrody.“ To už člověk roste, když je málo, chcou

dotace, když je moc, tak chtěou kompenzace. Člověk slyší jen ta negativa a na druhé straně jen tu chválu. Jo, najít něco uprostřed doprava mi připadají Události na ČTčku.

T2: Takže sledujete někdy i tu Českou televizi?

R1: Když můžu, tak začnu radši už v sedm hodit, o půl osmé stejně doletí syn a přepne na Simpsonovy, takže. (smích) Takže tam skončí sranda.

T2: A začíná sranda, že. (smích) Teď jste ale naznačili, že ta komerční média jdou hodně za tou negativní senzací, ale že když chcete něco vážnějšího, tak jdete třeba na to ČTčko, tak máte pocit, že ta Česká televize je jiná?

R1: Nechcu říkat, že Nova je bulvár, nechcu říkat, ale je víc bulvárnější než ta ČT. Já nevím, jestli to je jen o těch penězích, že Nova je jen čistě komerční a Česká televize je vlastně podporovaná státem, že nežije jen z reklamy a má i prostor na ty charitativnější záběry a rozhovory, ale je to tam takové mírnější. Ale stejně jako, když se na to jdu podívat, tak je to povětšinou buďto cíleně, že vím, že se něco stalo, tak se jdu podívat, ať to vidím obrázkama, ať si to nečtu jenom na internetu.

T2: Co vás takhle jako dokáže přilákat? Událost jakýho typu? Třeba sportovní nebo politická. Mate třeba takové zaměření, že byste něco výhradně nebo je ta tak nějak obecně všechno?

R1 Ne, vyhrazené vyloženě ne. Idu sa podívat třeba i nějaký ten smrták, to ano, když řeknu... jedenáctého září, tak jsem samozřejmě u televize čučel celý večer v té době, to si pamatuju jak dnes. Ale... Idu sa podívat. Já nevím, kdyby Jágr zvedl Stanley Cup, Stanleyův pohár, tak se na to půjdu podívat, jo... To určitě ano. Pohřeb Václava Havla jsem normálně obřečel v sedačce, když ho vezli. Nemám vyhrazené. To ne, nejsem takový. Nikdy jsem nebyl takový jakože jedním směrem. Myslím, že člověk by to portfoilo měl mít trochu širší. To nás, koneckonců myslím odlišuje, slovanské národy obecně od germánů a dál. Jo, že ten Západ, obecně Západ, je jednoúčelový stroj. My, jako Slovani nejsme tak dobří ve svojem něčem, povětšinou, jo. Podíváme se na Technologickou fakultu v Liberci nebo textilní, tak ty jsou, nanovláknec, špička na světě, kde jsou oni – Liberec – dlouho nic a pak teprve někde něco jinde.

Do místnosti vstupuje servírka a ptá se, jestli nevadí, že je v místnosti tma. Respondent odpovídá: „Nevadí, my si jenom vykládáme.“

T2 Můžu se zeptat i vás, když něco sledujete, tak zpravodajství nebo obecně, je to tak, že byste vyhledávala jenom kulturu nebo takhle?

R2 No, jakože třeba na tom internetu?

T2 No, třeba, třeba. Prostě, jak ten člověk narazí, tak se to k němu dostane. Já to mám stejně.

R2 Asi jo, protože já, když si něco vyhledávám, tak možná něco do školy, nějaká témata. Ale, že bych teď sama šla a našla si něco o naší ekonomice, o našem školství, to fakt asi ještě ne.

R1. V reálném životě to totiž je - a to je možná můj subjektivní názor - je výhodnější vědět o všem aspoň něco než být specialista, atomový fyzik, jdu do hospody a nemám si s nikým, co vykládat. Ale, pokud já dělám do fotbalu, do kostela, jsem stavař, jo. Tak si opravdu sednu a čekám, kdy na mě někdo promluví, a su v obraze.

T2 Proto my studujeme sociální studia. (smích)

R1 Su v obraze a je mně úplně jedno, jestli se bavím o stavařině nebo o čem. Tuhle došel starosta, je inseminátor. Tak jsme začali rozebírat jeho bývalé zaměstnání. Do pěti minut tak pokýval hlavou, že už dlouho si tak nepovykládal s člověkem, který tak zná obor. No řekl jsem mu, že akorát vím, jak se vyhrnuje rukáv. (smích)

T1 Teď bychom trochu převrátilí list nebo se ještě trochu vrátili k té politice. Tak mě by zajímalo, jaká témata jsou pro vás v politice důležitá. Třeba, když jdou volby, tak na co se v programu těch jednotlivých stran zaměřujete?

R1 Klíčové pro mě je, jak dlouho jim to vydrží. Jak dlouho jim vydrží, co říkají, jak dlouho jim vydrží říkat dál.

T1 Takže konzistentnost v názorech.

R1 Teď je ministr financí Babiš, tak jsem si přesně říkal nebo říkal tak jako osobně, jak dlouho mu to vydrží. Zatím mě teda nepřesvědčil, že tam je z finančního prospěchu, takže mu zatím fandím. Takže toto sleduju, toto sleduju. A je to úplně jedno, jestli je to levice, pravice nebo střed nebo někdo jiný. Ať už je to.. ODSka má nějaké svoje představy, i to KDU má nějaké svoje představy, každý si prostě drží toho svého. Někdo zakládá na tradicích, jo, třeba KDU – ČSL je tradiční, konzervativní strana a zakládá na principech rovnosti, jednoty a základem státu je rodina, jo. A toto mě úplně u těch jiných politických subjektů uniká. Buďto o tom nemluví záměrně, anebo to nepovažují za důležité, což je v mojich očích negativní. Nebo negativní. Už s nima nějak nesoucítím, už se s něma nějak neztotožňuju. Na druhou stranu. Ano vím nebo je mně jasné, že z hlediska ekonomického je pro stát jako takový

nejvýhodnější rozvedené manželství. Úplný ideál. Ne z toho ostatního hlediska takového toho společenského soužití, ale na tom vydělá stát úplně nejvíc. Zas možná narážím na to, že to nějak absolutně netrápí pravici, kdežto ta levice, třeba to KDU – ČSL, to bere jako prioritu, přitom to pro ně není ziskové. Je to svým způsobem ztrátové, finančně, z hlediska peněz, ale z hlediska toho, ale proč tady jsme... Abysme vydělali peníze a vzaly si je do truhle? Ne, abysme si těch sedmdesát let pozitivně užili.

T2 A vnímáte KDU jako levicovou stranu?

Ne, úplně levicovou v žádném případě, ale středolevou stranu.

T1 Takže ta rodinná politika KDU je pro vás natolik sympatická, že jim důvěřujete a že je volíte?

R1 Určitě.

T1 A jestli se můžu zeptat vás. Vám je osmnáct, takže jste asi u voleb ještě nebyla, teďka budou ty krajské volby. Budete se ptát otce, koho volit?

R2 Zatím nevím, jelikož nevím, jestli u nás nějaké volby budou. Ale asi tak většinově se budu rozhodovat podle tatky, že si to nechám vysvětlit.

R1 Ale za plentu půjde sama. (úsměv)

T1 Takže to může dopadnout jakkoliv. (smích)

R1 Můžu hustit, kolik chcu, jaké je KDU skvělé a šup tam ODS. (smích)

T1 Z toho můžeme vydedukovat, že důležitým faktorem, který ovlivňuje vaše politické názory, je asi ta víra vaše předpokládám tedy?

R1 A věci s tím spojené. Ale to je čistě hodně osobní, svérasný jako mňa jako osoby.

R2 Podle čeho bych se rozhodovala v budoucnu, by bylo asi spíš takové to mravní hledisko, protože o čem je ta víra? O tom, jak bychom se měli chovat, proč k nám přišel Ježíš? On nám přišel ukázat to správné, jak bychom měli prožít správný život, v pohodě. Já bych to

nenazývala jako ta víra, protože to by si všichni mohli říct, prostě oni to nechápu tu víru, že by nás nechápali, ale z takového mravního hlediska. Jak už jsem říkala na začátku a jak říkal tat'ka, aby člověk před sebou neviděl jenom ty peníze, ale byl prospěšný i pro ostatní, pro takové naše soužití.

T2 Já chápu, že rodina je pro vás důležitá: Hodně o tom mluvíte a určitě je to spojené i s tou vírou. Co třeba názory vašich blízkých, má to na vaše názory nějaký vliv?

R2 Myslíte rodina, přátelé?

T1: Vrstevníci nebo spolužáci nebo s kým tak chodíte do kavárny.

R2 Tak do vinárny chodím se spolužáky a ti jsou většinou nevěřící, ale jako už se moc často nebavíme o politice, takže... ale když už, tak si myslím, no.

T2 Ptal jsem se na to, jestli si myslíte, že tady nějaké to vaše politický myšlení, které máte od tatínka, jestli ti vaši vrstevníci to máte podobně?

R2 Asi spíš nevnímám, protože se těmto rozhovorům snažím vyhýbat. Ale mám tam, pár mých spolužáků, nebo konkrétně jeden, který má podobné názory jak tat'ka. Sice není věřící, ale jde vidět, že je mravně jako morálně založený, že myslí správně z mého hlediska. Ale jinak, no, jinak asi ne. Ale můžu říct takovou zkušenost. Že, jak máme ten seminář dějepisný, tak tam jsou takoví lidé, kteří se jakože hrají, že znají tu politickou situaci. Baví se o tom a kritizují to, a jako kdyby fakt znali, jak to funguje. A mně se tady jakože a většinou s těmi jejich názory nesouhlasím. Ale když se o tom bavím s tat'kou, tak jsou to prostě jiné názory, ale já souhlasím s tím naším. Ale potom je zajímavé, že když se ta naše dějepisárka k tomu vyjadřuje, tak má skoro stejný postoj jak my. Takže jsem na tom taková klidná, že na tom nejsem tak špatně. (úsměv)

T2 Mě by v této souvislosti zajímala ještě jedna věc. Vy jste říkala, že občas narazíte na nějaký článek na tom internetu. Čtete tam třeba ty diskuze?

R2 No, to jsem jako teď občas začala číst, ale potom jsem zase přestala. Protože tam je to samá nadávka a kritika. Jako kdyby oni byli nějakí činní a mohli si to... A byli na té úrovni, kdy už by mohli kritizovat. Já celkově nemám ráda... Jakože kritika je správná, ale jakože tu kritiku, jak oni ji používají, že se shazují a kolikrát vulgární slova, to si fakt nemyslím. A nemyslím si, že ten, který dosáhl stejné úrovně. Prostě lidi, kteří to řeší někde v hospodě a třeba si nezjistí ani zpětně ty základy, tak to začnou řešit, kritizovat. A ne, že by se zvedli a šli něco udělat nebo šli za nějakou petici, fakt pro to něco udělalo a jenom sedí v hospodě a začnou to kritizovat a pomlouvat a to je všechno. Chybí v dnešní době, možná to tak ještě nevnímám, chybí mi taková promluva lidu, jak to bylo v historii, že se vysokoškoláci vzali a udělali takovou akci za národ. Mně přijde, že dneska jenom každý sedí, enom to kritizují a

zároveň prostě jsou takoví ignoranti, že pro to nic neudělají. Takový mám dojem z dnešní společnosti.

T2 Myslíte si, že média lidi k tomuto trochu podněcují jakoby k té kritice?

R2 No jelikož ty média většinou kritizují, tak asi jo.

R1 Podněcovat asi ne, ale určitě nepřispívá k tomu, aby se to udělalo trochu ináč. Českému národu chybí trošičku té hrdosti, takové té... Manželka je Slovenka, naše maminka je Slovenka. Jak Ostravaci říkali „Já su haviř, kdo je víc“, tak „Já su Slovák, kdo je víc?“ Tak tak to prostě je, na Slovensku je to úplně o ničem jiném. Tam vlajka visí pomalu na každé chalupě jak v Americe, to je, tam prostě národní hrdost, tam to jede, tam je aj Slovakia chips. U nás je třeba Bohemia, ale není tam ta česká vlajka. A v prostředku mají takovýhle velký slovenský znak.

T2 Co vy a ty internetové diskuze pod těma článkama třeba? Dostáváte se k tomu nebo to úplně úmyslně ignorujete?

R1 Ne, určitě to neignoruju, akorát, tak jak jsem řekl před chvílkou. U článku, který si přečtu, mám nějakou rezervu, tak o té diskuzi, je to tak dvacet procent a osmdesát procent si někdo naválí špiny nebo z druhé strany. A pojďme, uděláme si tam reklamu, jaké je to perfektní. Prostě to je, naprosto, to, že se tam někdo napíše Pepa 004, to je, to je pro mě důvěryhodnost nula. To, když někdo napíše na Seznamu, že to vydal zpráva ČTK a že to upravil nějaký redaktor Pepa Vodrážka, kterého jsem v životě neviděl, tak mu věřím říkám z padesáti procent. A na druhý den ještě víc. Ale v těch komentářích k tomu, čtu to. Čtu to, kecal bych, kdybych řekl, že ne. Ale proto, abych viděl, čeho jsou lidi schopni. Ale jako opravdu, čeho jsou lidi schopni, co tam jsou schopni napsat. Protože to je ten výkyv zprava doleva, z černé do bílé, zleva doprava. Tu ho pochválím a hned za ním ho sejmu. Ale to si čtu ze zvědavosti, ne proto, abych se informoval, vzdělával nebo něco. To je úplně mimo mísu. To kdyby tam nebylo, tak bych byl zklamaný, že se nemůžu pobavit. (úsměv). Ale co se důvěryhodnosti týče, tak tyto komentáře ne. Stopadesátkrát radši budu věřit redaktorovi, který je z jakéhokoliv časopisu s nulovou praxí, tak uvěřím jemu, než těmto věcem, které jsou pod tou čarou, protože to jsou cenzurované věci předpokládám, ale každý si tam píše, co chce, tam pravdu nehledám.

T1 Teď bychom přistoupili k tomu nejožehavějšímu tématu současnosti, té migrační krizi. A asi bych to začal tak, vy jste říkal, že jste věřící a všichni víme, jaké názory má papež František na tohle... Ztotožňujete se třeba s jeho názory, nebo i v té církvi je to dost rozpolcené, zaznívají tam i zcela jiné názory, než má papež František. Tak, který z těch směrů, jestli se dá říct, je vám bližší, nebo ještě nemáte ucelený názor?

R1 Názor na to jako mám, ucelený. Papež František dělá to, co je z jeho pohledu správné, naprosto ho chápu, můžu i říct, že s tím vnitřně nesouhlasím, protože ale nejsou papež, můžu si to dovolit. On je trošku omezený v tom, že je papež, takže on se musí bohužel asi, možná to

řeknu škaředě bohužel, on by se měl řídit tím: „Ty do mě kamenem, já do tebe chlebem.“ Takže, to, co on dělá je striktně v souladu s křesťanskými mravy. Je to správné, je to dobré, ale nejsou si stoprocentně jistý, že to ide aplikovat na islám. Islám je úplně něco jiného, úplně, úplně. Tak jak u nás je zakořeněné, že člověk by neměl dělat všechno jenom pro peníze, že by měl jaksí fungovat společensky, možná i finančně ztrátově, ale fungovat tak, aby si ten život po tu dobu, po těch sedmdesát, osmdesát, devadesát, sto let udělal tak, by ho plnohodnotně prožil, ten islám takové věci nemá. Oni mají zakotvené, že umřít za Alláha je v podstatě to nejlepší a skončit opravdu někde v metru s pásem plným výbušnin. To nejde dohromady, to nejde. Takže dávat takovou zelenou, jakou udělala Merkelová vloni. „Pojďte k nám, my vás tu chceme.“ To, neztotožnil jsem se s tím, ale když jsem slyšel názor, že Merkelová bude viset a bylo to v médiích - nebylo to tak, že bych to slyšel u chlapů v hospodě - tak jsem si říkal. „No, to bych si aj tu televizi pustil, až ju budou věšet.“ To bych se šel podívat. To možná ani nebude dlouho trvat. Protože to si myslím, že bylo velmi špatné politické rozhodnutí. Islám do Evropy v takovémto rozsahu nepatří. Tak, jak jsem....

Do místnosti vstoupí muž patrně z fotbalového prostředí, který vyruší respondenta a dá mu nějaké peníze.

R1 Takže islám v takovémto rozsahu, jaké se poslední rok, dva ukazuje, do Evropy nepatří, jo. To, co tady bylo doted', že tady byli třicet, čtyřicet roků lidí z Iráku, Indie a já nevím z kama, prostě fungovali, že měli svoje kavárničky a měli a mají a budou mít. Ano, je to jedna z nejlepších káv, která se dá objednat, syrská káva. Arabi kávu umí, já jim to přeju, ale v tom rozsahu, v jakém jsou... Kdyby sem přišel na tisíc obyvatel české národnosti jeden Syřan nebo jedna rodina na tisíc rodin. To ano, to je přirozené. To je, jako kdybych řekl čtyřprocentní. Taky jsou tady, tolerujeme je a je to svým způsobem přirozené, ale aby sem přišlo náraz tolik lidí do Evropy a rozprostřelo se po Evropě, to nejde, to nepůjde, to nepůjde. To se jako můžu tvářit, jak chci, každý se může tvářit, jak chce, papež František ano, pojd'te, rádi vás tu uvidíme. Fajn, ale nebude to dobré, nebude to dobré. V tomto směru si myslím, že si lidi neuvědomují, ty osoby, které to mají možnost nějak ovlivnit, že nedělají dobrou věc. Kdyby chtěli těm lidem pomoci, jak oni vykládají, že jim chtěou pomoci, tak jim udělají něco úplně, úplně jiného. Kdyby jim chtěli pomoci, tak zbaví ty lidi problému, aby neměli důvod sem jít. Chcete jim pomoci? Tak dobře, pojd'te jim pomoci. Zastavte tam tu válku, udělejte pořádek tam, u nich.

Do místnosti vstoupí číšnice a žádá nás, abychom se přestěhovali do vedlejší místnosti, protože paní chce místnost, v které jsme se nacházeli, zavřít. Všichni souhlasíme.

R1 Takže, kdyby jim někdo chtěl pomoci, tak jim udělá něco úplně jinýho. Ale co se týče takovéhoho, papež František už si neuvědomuje, že to myšlení islámu jako takového je, že vůči křesťanům a oni neberou Evropu jako věřící nebo nevěřící, oni berou Evropu jako nevěřící. Oni na to hledí tak, nevím jak to říct slušně, že je to bílá špina. Vy jste v našich očích nevěřící, protože nevěříte v Alláha a vy nám musíte sloužit. A nechcu to dávat za zlé Františkovi, ale on to ani nemůže udělat ináč, nemůže. Ale já bych to třeba v životě neudělal jako toto. On jich sem pozývá, on jim jenom potvrzuje to, co oni si myslí, že vy jste běloši a budete nám sloužit. On jenom potvrzuje jejich slova a myšlenky, co oni mají o bělochoch. Oni sem nechcou dojit proto, aby tady začli bydlet, pracovat eště k tomu. Že by se postavila

nová kolbenka, to ne. Tomu nevěří snad nikdo. Tomu nevěřím, že si snad někdo myslí, že těch milion koliksi lidí, co sem přišlo, že by šlo dělat do Škodových závodů, anebo v Německu v Područí, že by postavili novou fabriku pro Syřany. To, to bych se upřímně zasmál. (směje) A nevím, co tady bude ten milion lidí dělat, to nevím. Nechcu to teďka nijak separovat, ale víme, jaká teď byla aférka s tím autobusem syrských křesťanských rodin. To mňa trošičku překvapilo, hodně zklamalo. Když už se vydávali za křesťany a katolíky a pomohla jim nějaká nadační organizace 21 nebo co to bylo.

T1 Generace 21

R1 No. Generace 21. Oni měli tu sílu předstírat, že jsou křesťani, že jsou něco jiného než islám, jak se teda zachovají ti, kteří si ani nedají tu práci předstírat, že jsou něco iného? Co jsou originál islám, jak se zachovají oni. To si myslím, že uvidíme letos 2016, ale 2017, 2018.

T2 Vy jste nad tím taky přemýšlela?

R2 Nad tou migrační krizí?

T2 No.

R2 S tím papežem asi ne, takže k tomu se asi vyjadřovat nebudu. Ale na tu migrační krizi, já bych to brala, kdyby samozřejmě to bylo podle idealistických představ. Že by přišli a že by, kdyby byli jako menšina v našem národě, podřídili by se našim zákonům, našim hodnotám a našemu chování. Já bych jim klidně nějakou sbírku zorganizovala, v pohodě, ale kdyby si tady nevyskakovali. Ale zklamalo by mě, kdybych viděla, že by si stěžovali na to, že jim nedáváme dost jakože možností realizovat se. Samozřejmě bychom jim dali nějaké to zabezpečení, to ubytování, i do těch rodin, do těch začátků. Ale oni by si začli vyskakovat a začali by požadovat stavbu mešit. To se mi nelíbí, protože já zastávám názor, že v jaké jsem zemi, tak dodržuji ta pravidla. A, když je tu prostě, většinově jsme spíše ateisté nebo je to lidem jedno, když náboženství, tak křesťanství, tak respektuju to, jsem rád, že tu vůbec můžu bydlet a nebudu si tady prostě vyžadovat nějaké svoje mešity. Ano respektuju to náboženství, ale oni by měli být vděční za to, že bychom je takhle jim pomáhali. A mně se hlavně nelíbí to, že se uhlazují rozdíly mezi jednotlivými národy. Zdá se mi, že všechno je to stejné. Blíží se to k tomu, že přijedeme do Francie a nepoznáme rozdíl od Česka. Že ta kultura se dost potlačuje, si myslím. Protože teď je všude angličtina, bojím se toho, že kvůli Evropské unii to bude hodně jednolitě.

R1 Celoevropské. Budou europiva, bude všechno Evropské.

R2 A bojím se, že si lidi začnou říkat, proč bysme tu neměli mít tu mešitu? Vždyť by to byla jakože diskriminace nějaké národnosti. Ne, že bych nepřijala novou kulturu jakože, ale chtěl

bych zachovat tu naši. Abychom mohli být něčím výjimeční. V dnešní době máme tady na každém rohu nějaký kebab nebo americký fastfood nebo italskou pizzu, tak člověk za chvíli už nemá ani jako kdyby tendenci nebo chuť si zajet na tu pizzu do Itálie, protože tady ji má už na každém rohu. Nebude mít chuť zajet do toho Turecka, protože to má na každém rohu. Prostě v každém státě je od každého něco a člověk pak třeba ani nemá chuť někam jezdit. Nelíbí se mi zcelování. Že to všechno bude jednotlé. Chápete mě?

T2 Jojo

T1 Globalizace.

R2 Jojo.

R1 A na jedné straně existuje nějaká směrnice Evropské Unie, jak má vypadat zakřivení banánů, které musí být jednotné v celé Evropě a zbytek se sem nebude dovážet. A na druhou stranu všechno se dělá jednotlé. A na druhou stranu tomu islámu se ustupuje, ne ustupuje, tomu se dláždí cesta. „Pojďte.“ Nejsu proti islámu jako takovému, klidně, nebudme monokulturní, budme víc. Tak jak ve Francii, v Londýně je kupa černochů. Když jde po Londýně, tak vidí černocha na každém kroku. Ať tady jsou, ale ať přijmou zvyklosti, které ta daná krajina má. Já su křesťan, katolík, takže nemůžu říct, že islámu jako takovému fandím a když pominu tu otázku víry jako takové, křesťanství nebo islám, tak jedinou výhodou na celém islámu, kterou vidím je, že mají dokonalejší záchod. (smích) Nic jiného, nic jiného, tam nic iného není lepší, nic. Jinak je to jenom, zabij, poniž, vykořistit. Prostě přesně naopak než my. A toto si sem chceme pustit. Toto, toto, co my tady budujeme od doby rozkvětu Karla IV do dneška s nějakýma mezerama samozřejmě, ale o co se tady jako lidi snažíme. Tak naráz je tady snaha dostat sem něco úplně opačného. Nelíbí se mi to kvantitativní množství, to kvantitativní pojetí, to je moc, to je invaze.

T2 Je to ohrožení vyloženě pro Českou republiku z toho pohledu, z jakého jste to popsal?

R1 Nevím, jestli je to výhoda nebo výhoda. Asi je to jedna z mála výhod pro Českou republiku, že je taková, jaká je, v postavení ekonomickém, protože oni jdou po penězoch. Proč neutikají syrští migranti - a měli by to velice jednoduché - na Ukrajinu, do Ruska? Proč chtějí všichni do Německa, nejlépe do Bavor. Tam je to úplně jednoznačné, na to ani nemusím mít vysokou školu, abych pochopil, o co jim jde. Takže Česká republika má v tomto směru výhodu, má výhodu, že jestli k něčemu takovému dojdou, tak určitě v měřítku, které bude řádově menší než v tom Německu.

T2 Co vy? Cítíte se nějakým způsobem ohrožena?

R2 Spíš ne. Protože myslím si, že náš pan prezident je taky proti, takhle. Asi jsem vděčná, jak říkal tat'ka, za tu naši ekonomickou stránku, že prostě k nám nechcou, takže se nějak ohrožena necítím.

R1 Ohrožení v této fázi asi není na programu dne v souvislosti s Českou republikou si myslím. To, že ne – e. Může se stát, že se objeví v Praze, v Brně, objevit se mohou aj v nějaké malé vsi, ale určitě to nebude v takovém rozpoložení, že by vyloženě došli až sem do Dolního Němčí.

T2 Vy jste použil zajímavý argument s tím prezidentem. Myslíte si, že názor hlavy státu dokáže ovlivnit názor lidí v tom státě?

R2 Asi záleží na tom, jak ho ti lidi vnímají. Pokud jsou jeho fanoušci, nebo ne. Pokud jsou jeho fanoušci, tak myslím, že přijmou ten jeho názor, ale já mám spíš tu opačnou zkušenost ze školy. Tam je naprostá většina proti ať už chováním nebo výroky. Takže si myslím, že to má ten opačný efekt, že ani nepřemýšlí nad tím, jestli to, co řekl, má nějaký smysl. Jestli by to bylo vhodné pro tu situaci, ale prostě automaticky je to špatně a já jsem proti. Já osobně na něj nemám jakože nějaký kritický názor, protože když už si něco čtu, tak mi to nepřijde špatně a jakože ne, že bych byl nějaký jeho fanoušek, ale jsem spíš neutrální. Ale neodsuzuju, protože mně přijde v pohodě a tak.

T2 Přesně jste odpověděla, na co jsem se ptal. A na váš názor se můžu zeptat? Jestli právě názor prezidenta republiky nějakým způsobem vás ovlivňuje?

R1 Tak názor prezidenta republiky si myslím, že určitě může ovlivňovat občany nebo lidi, kteří ho sledují. Má jako velký vliv jeho názor. To je jako, kdybych došel do kostela a poslouchal faráře. Ano, ovlivňuje mě názor pana faráře, můj názor ovlivňuje i projev papeže. Tam se jenom utvrzuju, že bych já takto v životě nekonal. (úsměv) Byť jsme na jedné lodi. S prezidentem Zemanem jsme na jedné lodi, dokonce bych řekl, že i na jedné vlně, takže tam se ztotožňuju s jeho názorami. Věřím tomu, že dokáže ovlivnit lidi. Specifická záležitost je konkrétně pro nás to, že je to nejenom prezident z Prahy, ale narážím na kancléře. Má tedy vliv.

T1 Kancléř je nějak zainteresovaný do tohoto kraje?

R1 Je z tadyma.

T1 Z Dolního Němčí?

DN-16-09

tazatel: Jiří Grepl, Václav Petř

R1 Ne přímo z tadyma, ale z okresu Uherské Hradiště. Takže to se nezdá, ale to je velký vliv. A to není jenom jako o politice, to je o fotbále. Když hrajeme s Osvětinama, tak se potkáme.

T1 Znáte se s mluvčím?

R1 Ne, Ovčáčka nemám na mysli. Mám na mysli...

T1 Kancléře, aha. Pardon.

R1 On je z Osvětinam a hrajeme, my z Dolního Němčí stejnou kategorii. Jo, jak muži, tak žáci.

T1 Pan Mlynář

R1 Ano, pan Mlynář. To je nádhera, když dojedem do Osvětinam a... A proběhne diskuze, co u vás nového a co u vás na Hradě. (smích)

T2 To je dobré (úsměv)

R1 A to se nezdá. Byť by to bylo přes půl okresu nebo je to od nás čtyřicet kilometrů po silnici, letecky je to dvacet, to je taková oklika. Ale jezdíme tam, děcka jezdí tam, chlapi jezdí sem a potkáváme sa navzájem, starostové. To se nezdá, ale to padne řeč na to a co prezident. Protože víme, ano pan Mlynář. A pan Mlynář má velmi blízko k prezidentovi, když je jeho kancléř. A ano, tady je to u nás specifická záležitost. Prezident tady má, jeho výroky, mají vliv na názory a chování lidí.

T2 Když se vrátíme k té uprchlické krizi. Vypadá to, že máte poměrně ucelené názory své, z jakých zdrojů vlastně se dostáváte k informacím tady o tomhle celým problémů? Je to zase podobné, jako když jsme se bavili o zdrojích denního zpravodajství?

R1 Tak to určitě jo a jestli jste... A to ani nejde říct, že ne – e z toho denního zpravodajství, jestli jste to četli včera, dnes to bylo. Jedna zpravodajská titulka, článek nebo jak to nazvat na... na přepočteno na peníze, je přepočteno na sedmnáct tisíc korun, co nás to stojí jako stát. Ve srovnání s panamskou aférou, je to diametrálně úplně inde, takže já říkám, že je dobře, že se o tom mluví. Je to možná až možná přehnaně moc těch zpráv, mohlo by se mluvit i o něčem iném.

T2 Teď jako mluvíte o tom, že je hodně zpráv o té uprchlické krizi?

R1 Ano, hodně, hodně, hodně. Takže to nejde přehlédnout, nejde přehlédnout, což je dobře. A co si z toho člověk udělá za úsudek, už je jenom na něm. Jo, co si z toho vytáhne. A jinak, to... Dyť to je v podstatě téma posledního roku na denním pořádku. Jo... Když vidíte, co se děje v Německu, nebo co se píše, že se děje v Německu, tak si hned představím, jaké by to bylo u nás, kdyby někdo řekl, že do Dolního Němčí přijede autobus se třiceti syrskými lidma.

T2 Co by se stalo?

R1 No, kdyby se stalo to, co se stalo v Německu, tak v Dolním Němčí by se to nestalo. Tomu nevěřím. (smích) To si nedovedu představit, co by se stalo v Dolním Němčí, ale... Jo, dobře, zkusme to. Věřím tomu, že by to nastalo tak, že dobře, pojďme teda jako obec pronajmou prostory nebo byty, ale ty kultury jsou tak diametrálně úplně někde jinde, úplně někde jinde, že snaha by byla, ale... jak bych to řekl...

R2 Z té syrské strany moc ne.

R1 Z té syrské strany moc ne nebo budu mluvit obecně. Z toho islámu mám pořád takový pocit, že my jim budeme ustupovat, protože to v nás je jaksi zakořeněné, pojďme, jsme otevřenější, pojďme pomáhat, ať už je to nějakýma penězama nebo něčím jiným, sbírkou na jídlo nebo vezmu si vás aj do baráku. Ale... Nálada je momentálně taková, že do prvního selhání. Ne, že bychom je postřílali, to asi ne –e, toho se nebojím, tolik zbraní v Dolním Němčí není. (úsměv) Ale udělal by se takový bych řekl stop stav a dost. V běžném, normálním životě a to říkám dětem. „Nedělejte pokusy, nehazardujte se svým zdravím a s mojima penězama. Jinak si dělejte, co chcete. Nešahajte na vaše zdraví a na moje prachy a budeme největší kamarádi.“ A to by nastalo i tady. Protože jakékoliv právo vaše, končí, kde začíná moje. A to by teprve začal mazec. To by začal mazec, protože co pak s nima. Moje právo je na můj barák, na moje toto. A když starosta řekne, nechceme vás, nemáme tu pro vás prostor, on neřekne nechceme, nemáme pro vás, prostě, jděte dál.

T2 My jsme předtím mluvili o tom, že ty zprávy jsou obecně hodně negativní. Ve spojitosti s tou uprchlickou krizí, máte pocity, že ty média to právě ukazují silně jako nějak negativně?

R1 Negativně bych to nenazýval...

T2 Jako, že to je velká hrozba třeba?

T1 Jak podle vás medializují média tento problém?

R1 Ukazují takový stav, jaký je, co se týče kvantity. Neukazují to už podle mňa, co se týče kvality. Jo, už řeknou, že sem jede sto tisíc lidí, patnáct tisíc čeká někde na přechodu v Srbsku, Bosně nebo tak. Rakušáci zavřeli hranice a tak. Ale už se tam nedávají do souvislosti ty další věci, proč se to stalo, jo. Najednou z ničeho nic se vypíchne věc, fotka, utopené dítě. Je to katastrofa, je to hrůza, jo, když se někomu utopí dítě, je to neštěstí. Proč to ukazují? Jako proč to ukazují Evropanům? Normálně jako, když se nad tím člověk zamyslí, tak co si řekne jako? Proč tam vedle něho neleží sakra i ten jeho tata? Proč ten tata neskočil do vody a nechtěl zachránit to děcko? Svoje vlastní. Proč tam neleží oba dva? Co si mám o tom Syřanovi nebo co to bylo - jo hážu to možná do jednoho pytle - proč ten uprchlík nebo ten, co tam šel, neleží vedle něho? Jako je to problém skočit do vody a zvednou malé děcko. Kdyby tam leželi oba dva, tak řeknu. „Ano, tata to nezvládl a hned za ním děcko. Dobře, tata to nezvládl, беру. Ale proč jenom to dítě? Proč ten tata tam není a proč to noviny ukazují? Já jsem to pochopil, je to banda hajzlů. Jedou přes mrtvoly, tady to vidím. Jedou přes mrtvoly, přes vlastní děti, přes mrtvoly vlastních dětí, to není nic jiného. Když si přečtete v dnešní době, co se děje u nás. Když děcko spadne do vody, učitel skočí do vody. Skočí tam, utopí sa, děcko přežije. Někde něco buchne, hasič ide zachraňovat a shoří tam. A tady ukáží, že ide nějaký uprchlík a chudáčko miminko je utopené. Ano, já soucítím, že miminko je utopené, ale kde je ten dospělý, kde je ten náznak záchrany malého děcka, které ani neumí plavat? Nic, on stál s plavací vestu nekde na břehu a křičal. „Pomožte.“ Proč tam neskočil?

R2 A tak tam byla asi jiná situace.

R1 Sem prostě ide něco, s čím se naprosto neztotožňuju, jo. Naprosto, vůbec, ne.

T1 Rád bych se zeptal na váš pohled, šlo vidět, že jste s ním trochu nesouhlasila.

R2 No, tak já si myslím, že sem samozřejmě jdou i takoví špatní lidé, ale taky tací, kteří fakt jsou v ohrožení a utíkají před tou válkou. Nejdou sem jen takoví ti migranti ekonomičtí, ale fakt ze strachu. A těm médiím, to jsme právě měli přednášku o uprchlické krizi, a tam padl názor, který se mi líbil, že ta média mají fakt velkou moc, jak můžou ovlivnit náš názor a tak, jak oni to podají, tak my to přijmeme, protože nemáme jak zjistit, jak to doopravdy je. Takže spoléháme na ta média. A já si myslím, že jak říkal ten přednášející, jde to spíš tím negativním směrem, což si myslím, že je špatně, tak by se tam mohly objevovat pozitivnější zprávy. On uvedl příklad, že to byly dvě ověřené informace, jestli si má redaktor vybrat, jestli dát do hlavních zpráv informaci, že nějaký migrant znásilnil malou holčičku, anebo, že nějaký migrant zachránil policistu. To by hned to naše smýšlení o nich bylo jiné. A myslím, že by se o nich neměli ukazovat jenom ty špatnosti, protože tam nejsou jenom ti špatní lidé. A jsou tam i ti, kteří přemýšlejí srdcem, viz ti, kteří zachránili toho policistu.

T2 A máte třeba pocit, že se to děje? Že česká média ukazují převážně ty negativní věci?

R2 Ano. Takže já si myslím, že média nás ovlivňují strašně moc a mohly by to brát jakože z obou stran, aby to nebylo jenom tak extrémní, ten pohled. Ale ukázat tam i to dobré. Protože

to má velkou hodnotu, ten čin, co udělal. Hned jsem se na ně začala dívat jinak. Jakože tam nejsou jenom ti, co znásilňují, co prostě tady rozbíjí obchody, ale jsou tam fakt i lidi se srdcem. Možná i proto mám větší tendenci jim pomoci, ale samozřejmě v určité omezené míře, než bych jim hned úplně otevřela náruč. Chtělo by to i ten druhý pohled, myslím.

T1 Přemýšlela jste někdy nad tím, jakým způsobem by se měla migrační krize řešit?

R2 Přemýšlela jsem nad tím. Samozřejmě, já bych se snažila jít do jádra problému. Tady souhlasím s tím, že řešení je jít tam a vyřešit to tam. Nepřijde mi, že by se to nějak řešilo. A taky na té přednášce padl dobrý názor. Společnost na výrobu zbraní u nás tam dodává zbraně. Mám jednoho známého, který tam pracuje a on tam zrovna teď jel na služebku a bavila jsem se s ním. On říkal, že jde domluvit dodávku zbraní, ale za týden tam jede znova a bude dodávat zbraně jejich protivníkům, což je úplně nesmysl podle mě. Takhle se to nikdy nevyřeší. Takže, když už, tak aby se to vyřešilo. Takže prostě jediné řešení je v tom jádře konfliktu. My tady pomáháme nějak těm lidem, to je hezké. Ale to je vedlejší, tím se nic nevyřeší. Čím dýl to bude trvat, tak oni si tady zvyknou a nemyslím si, že by se chtěli vrátit. Takže se poslední dobou začínám bát o svou vlastní budoucnost, protože jsem měla takové vysněné, že procestuju celý svět a tak, ale teď se poslední dobou začínám bát, že tady bude víc problémů, bude to víc zamotané. Jak teď byly ty výbuchy v Paříži a Bruselu, máme na gymplu výměnné pobyty na Martinik nebo do Belgie, tak právě na ten Martinik to bylo zrušené kvůli tomuto, protože se náš ředitel bál, že by se nám prostě něco mohlo stát. Takže se bojím, aby mě to nepřipravilo o možnost cestování.

T2 Bavíte se o tomto nějak se svými blízkými?

R2 S přáteli asi ne. My se asi nějak vyhýbáme politickým tématům. Ale jsem ráda, že to řešíme takhle mezi profesory a že máme takové přednášky různé, které jsou myslím dost objektivní. A právěže asi většinu, jaký mám teď na to názor, tak ne, že bych si ho udělala z médií, ale mám to z těch přednášek, na které chodím.

T2 Myslíte, že u vás převládá ten názor z médií?

R1 Jak jinak se k tomu dostat? Je pravda, že tohle se až tak na fotbale nerozebírá.

T2 Tak třeba máte nějakého kolegu, který tam pravidelně jezdí.

R1 To určitě ne. V tomto směru si myslím, že média hrají devadesátipět procentní roli. Protože ta diskuze s kýmkoliv jiným, jako je třeba s vama, je opakování toho, co si někde přečtu. Nebo slyším. Nebo ne opakování, ale diskuze, polemika o tom, co jsem slyšel. Prostě si to přečtu v těch novinách, na internetu, vidím to v televizi nebo si to poslechnu v rádiu. Něco na tom vždycky pravdy je samozřejmě, jenom se to samozřejmě utříbí. A to, co v člověk

vidí, nějakou obavu, tak to není vyloženě principiálně jenom, že tady budu žít s nějakýma černochama, to by mě tady vůbec nevadilo. Vůbec. To je to poslední, že by tady byl nějaký Syřan a měl tu kavárnu. Proč ne? Rád bych tam chodil. V pohodě. Nevím, jestli si to někdo uvědomuje, ale jak říkala Karoly, ta nejistota v té Evropě je jen začátek. Nejistota toho cestování, že děcka nemůžou jet, gympláci na výměnný pobyt na Martinik nebo nemůžou jet do Belgie někam do rodiny. To je jenom začátek, to je to minimum. To bych v pohodě přežil, že nikam nepojedou, aspoň bych ušetřil, ale to si už neuvědomují ti lidi, na co dalšího to má vliv. Máte spoření? Kdybych věděl před patnácti rukama, co se bude dít, v životě ho nezaložím. To je v dnešní době prodělečná záležitost. Já dávám někam peníze, kde jsem si myslel, že mi to bude vydělávat, penzijka, různé fondy. To, co se děje v této době, je hrůza.

T2 Jako máte větší pocit nejistoty, než tomu bylo před deseti lety?

R2 Nemám pocit, jsem přesvědčený. Když vidím, jak vydělávali fondy před deseti lety, osm, deset procent. Co výdělečné, penzijní fond České spořitelny, šest procent, pět a půl. Sázka na jistotu, státní dluhopisy, kolik měly procent. Dneska se pučujou peníze se záporným úrokem jenom, aby se jich zbavili, těch peněz. Když vidíte, za kolik je hypotéka, jedna osm, jedna devět. A to jsou ty, o kterých se mluví. Přijdete do banky a značíte, že byste si pučili dva miliony, tak se s vama začnou bavit řádově o procentu, o procentovém úvěru. Tak kde, co se děje teď s mojima peněžama, kterým já jim dávám, abych si jakože uložil na stáří? To samé. Místo toho, aby vydělávaly deset procent, vydělávají tři, čtyři. A toto tomu v žádném případě nepřispívá. Místo toho, aby se ty investiční fondy z mého pohledu, ať se napakujou, ale ať mi dají to, co mi slíbili před patnácti roky, když jsem se tam hlásil. Co jsem mohl, to jsem před třema rukama zrušil. Nikde se s tím nechlubím. A spousta lidí si to nepřipouští a pořád tam posílá prachy, ale vím, že žádné nové spoření si nezaložím. A to je jenom špička ledovce, co se děje.

T1 Já bych se chtěl zeptat obou dvou, jestli docházíte do kontaktu s opačnými názory na migrační krizi, než máte vy. Třeba, když to vztáhnu na sebe, tak přes týden jsem v Brně, kde se pohybuju ve vysokoškolském prostředí, kde je určitý názor, na víkend přijedu na vesnici a tam, když jdu do hospody, tak zas slyším jiný názor.

R1 Jestli to dobře vyznělo, tak mám k tomu spíš negativní. Asi vyznělo.

T1 Přesně tak.

R1 Pozitivní jsem kromě pár příspěvků v televizi nezažil. Dobře, když sem přijedou a dostaneme je tady, starosta dostane za úkol pomoci jim, dobře pomůžeme jim. Ale, že bych se hlásil. „Já chcu čtyři nebo celou rodinu.“ Takového neznám.

T1 Jak to máte vy ve středoškolském prostředí?

R2 No, my se o tom moc nebavíme.

T2 A když máte ty přednášky, myslíte, že jsou třeba v tom pozitivním rámci? Nutí vás ti lidé nad tím přemýšlet jinak, že taky vnímají, že je to v médiích hodně negativní?

R2 No tak, ty přednášky, které jsem absolvovala, byly zaměřené spíš na ten konflikt, proč a jak to funguje. A ta poslední byla právě o těch uprchlících. Asi jsem se nesetkala s názorem, že to dopadne dobře, když je příjem. Budou tady v našich rodinách. Tak daleko jsme se nedostali. Tyto přednášky jsou spíš pro nás, abychom pochopili ten konflikt proč a jak a jak to funguje.

R1 Všechno bude stejně záležet na tom potom, na tom osobním přístupu. Na Vietnamce taky neslyšíte zrovna pozitivní zprávy. V Dolním Němčí má jeden Vietnamec si pronajal obchod nad Jednotou, druhý Vietnamec si udělal večerku, úplně v pohodě. Když na to dojde a ty lidi dřou jak mulice od rána do večera, ať tady jsou, ať si vydělají. Já jim můžu maximálně to Volvo, s kterým jezdí ten Vietnamec tady v tom Dolním Němčí jen závidět. Jenom závidět. Vím, z čeho to má. Vím, že na dvorku nepěstuje marihuanu, vím, že děckám nedává takové ty léčivé bonbónky, vím, že prodává enom, to co prodává. Se tam zajdu, podívám, proběhnu obchod tam a zpátky, koupím si něco tak, aby to nevypadalo hloupě. A hotovo, odcházím z tama. Ale ať podniká, oni jsou dravci, jsou to asijsí tygři, ať dělají, v pořádku. My jsme byli v Mariánských Lázních a na hlavním bulváru nebyla ani jedna kavárna a restaurace, kde by se prezentovali nějak bílí. Opravdu samý Turek, samý Arab. Mluvili česky, přívětivě, ani jsem na tu kávu neměl chuť, ale prostě tím svým přístupem, tím svým chováním, tak jsem si ju šel dát. Ani jsem ju nechtěl, ale prostě dokázali příjemně naladit, že jsem tam šel k nim. A pracovali taky od rána, no od rána, od devíti do dvou hodin do rána. Ano, kdyby byli všichni tacoví, tak není problém. Ale prezentace v globále tady tohoto problému, vůbec mi přijde, že nejde tímto směrem, vůbec. Že budou nové kavárny, budou nové restaurace, turecké restaurace nebo nějaké jiné. Budem kebab prodávat, kolbenka otevře fabriku. Ti, co neumějí vařit jídlo a káfé, půjdou do kolbenky. Nic, ani náznak tohoto, ani náznak. Podle mě je to zase jenom hon za tou senzací. Do toho přijde ten druhý extrém, otec František. „Pojďte k nám.“ On už možná vidí dopředu, on vidí, jak by to mohlo dopadnout. Že tady opravdu bude to rozšířené jídlo, asijské kavárny a tady to. A ten zbytek holt, že bude. Tak jak v Londýně nevidíte bílého taxikáře...

R2 No, to právě bylo na jedné přednášce. Padl takový názor, že by oni mohli zastávat nižší povolání, práce, které my jako kdyby většinově vysokoškolští občané vystudovaní bychom nechtěli jakože zastávat. Kdo v budoucnu dělat bude zedníky, instalatéry, uklízečky? Dneska chce mít každý vysokou školu, dobré postavení, tak padl tam takový názor, že bychom je mohli využít na tyto práce, v tomto by nám mohli být prospěšní.

R1 Pokud by to fungovalo, tak ano. Dělam ve stavařině, můžu potvrdit, za deset, nejpozději za patnáct, deset. Za deset let tady nebude fundovaný pracovník s českou občankou. Nebude. Nejsou. Prostě ty lidi nejsou. Dneska stavební firma, průměrný věk, padesát, padesát pět let. Českých. Ukrajinci, to je něco jiného. To nejde. Teď se samozřejmě dělají nějaké podpurné

projekty, aby je sem nalákali, ale to je všechno takové, jak kdyby lidi nechtěli dělat, jak kdyby si zvykli na určitou hranici něčeho a teď se naráz po nich něco chce. Nemyslím si vyloženě, že by sem přišli islám a vyloženě to tady vyražili. To si nemyslím, to určitě ne. To sa nestane. To by bylo v rozporu aj s jejich myšlenkovými pochodami. Kdo by na ně dělal?

T2 Já bych měl ještě doplňující otázku, která tak souvisí se vším. Když jsme se bavili o obecné důvěryhodnosti médií, my jsme se ještě nezeptali na to, proč jsou to zrovna tato? Je to právě důvěryhodnost, která vás vede k tomu, že čtete ten Seznam nebo to iDNES? Přemýšlel jste nad něčím takovým? Proč nečtete Hospodářské noviny nebo něco jiného? Jestli je to třeba náhoda. Jestli máte na Seznamu mail, nebo tak?

R1 Mám na Seznamu mail, to je pravda. (úsměv)

T2 To je totiž častý.

R1 Hraje to určitě velkou roli. Hospodářské noviny třeba, když uvedu konkrétní příklad, u předchozího zaměstnavatele jsem je četl, protože je odebíral. Tak jsem je četl. Utopit sa v číslech, v ekonomice a v takovémto řeknu naprosto narovinu, až tak mě to nebralo. A Hospodářské noviny jdou tímto směrem. Burza, Wall Street. Jo, ze začátku mňa to bavilo, jsem byl v obraze, co se děje na Wall Street. Pak jsem šel na Google se podívat, kde je Wall Street. (smích) Ale člověk potom ne, že z pohodlně, ale spadl do toho, co mu přijde přirozenější. Když nejdu vyloženě na Seznam, což se mi otevře automaticky jako domovská stránka, a idu někam inam. Tak někam inam chodím povětšinou, že mě tam navede něco a dost často nebo povětšinou je to spíš reklama něčeho. Skočím na reklamu a už su na nějakém jiném serveru. Anebo ze zvědavosti chodím na, nebo spíš profesně, skočím na Technet.

T2 Takže na tom prvopočátku myslíte, že vaše oblíbená média jsou především z toho důvodu, že jsou obecnějšího zaměření.

R1 Úplně na začátku takové to nejobecnější, kde se dozvím, co se děje v Praze na Hradě, co se děje v politice, kde se objevil americký prezident, co řekl Putin, jestli Jágr dal góla a takové ty základní věci a to je. Mohl bych chodit na jakýkoliv jiné, ale email mám na Seznamu, tak chodím na Seznam. A myslím si, že ty portály nemá cenu porovnávat, že to je na stejné úrovni.

T2 A jak je to třeba u vás?

R2 U mě je to tak, že asi proto ty média, že jsou mi nejvíc podstrkována, prostě, že na Seznamu mám taky email. Tak na Seznamu jsou ty Novinky, tak si je rozkliknu. A teď to bude znít tak jakože, podivně, ale proč bych si to hledala jinde, když to mám takto jednoduše?

T1 Jasně, to je normální.

R2 Takže tak si myslím, že je to na takové psychologické úrovni, takový tah dobrý, že to dají na ten Seznam, kam chodí nejvíce lidí.

T2 Mě třeba hrozně zaujalo, jak jste řekla, že jste jednu dobu odebírala ty tištěné noviny z toho důvodu, že jste chtěla zjistit, jestli je to nějaký jiný. A proč jste tehdy vybrala zrovna ty Lidovky? Byla to nějaká náhoda, nebo vás nějak zaujaly vizuálně nebo vám někdo řekl. „Hele, Lidovky jsou dobré.“

R2 Myslím si je koupila na benzince a myslím mě zaujal titulek. Takže jsem si je koupila, pak mně přišlo, že je to dobré, tak jsem v tom pokračovala.

T2 Vnímala jste třeba ten rozdíl v těch tištěných novinách oproti tomu online prostoru, nebo to přišlo stejný?

R2 Myslím, že se mi to líbilo víc, protože tam byly zprávy nebo různé komentáře, články už od lidí, kteří dělají v těch různých profesích a vyznají se. Takže je to asi kvalitnější, že se vyjadřují přímo oni. A hlavně jsem tam měla úplně v jednom. Že jsem třeba začala nějakým děním politickým, potom na ekonomii. Že jsem se dozvěděla prostě spoustu nového, na což jsem hleděla. To hlavně rozptýl, jaký bych měla. Byl tam sport, což je taky pro mě nové a pak různé místní, třeba zajímavosti z nějakého okresu. A na tom internetu, tam taky mám možnosti z každého tohoto okruhu si vybrat, jak bych to řekla.. Když jsem se už začetla do novin, tak jsem tam měla všechno pohromadě. Když jdu na internet, tak tam jdu s nějakým úmyslem hlavním a tady to zakliknu třeba, když mě zaujme titulek. Ale dál, že bych se zajímala, to ne, protože zaprvé na to už nemám čas. Ale když mám ty noviny, tak to mám všechno po jednom. A myslím si, že v novinách to bylo takové celkově kvalitnější, protože tam jsou sloupky od těch různých. "

T2 Takže jako analytičtější myslíte, že to je?

T1 Že víc rozebírají témata než ty online?

R1 Ne. Tištěné noviny, tam nikdo nic nenutí. Koupím si noviny, donesu na stůl, tady je mám. A esí jich čtu odpředu nebo od konca, je čistě jen na mně. Kdežto, když otevřu ten Seznam.cz, tak tam mám ty rubriky Sport, politika nebo jak to tam je, žena, móda, zdraví a od každého jsou tam čtyři nějaké hlavní titulky. Ty čtyři titulky si přečtu, otevřu jeden, který se mi líbí. Vespodku mám další upoutávky a jedu a jedu. Ale furt mi to tam, někdo, mám pocit, stejně

podstrkuje. Chytnu noviny, namátkově otevřu vprostředku. A je tam třeba absolutně bezvýznamný článek, ale nikdo mě do něho nenutí, ale já si ho přečtu.

T2 A obsahově si myslíte, že třeba ta stejná zpráva, když by byla v novinách, tak je na internetu úplně stejná nebo to vidíte třeba trošku jinak?

R1 Stejná, stejná. Nebo, co se týče toho obsahu?

T2 Ano, ano, přesně tak. Jestli je to podané v té tištěné podobě podané podobně jako na tom internetu nebo jestli v tom vidíte nějaký rozdíl?

R1 Připadá mně, že v těch novinách a ten pocit se zakládá víceméně na tom, kdy čtu jakože noviny. Čtu jich výhradně ve vlaku, jo když jedu, jedeme na výlet, což je dejme tomu pětkrát do roka a když jedu na služebky, tak tam si půjčím noviny a na to se vysloveně těším. V novinách mi to připadá všechno rozsáhlejší, nebudu říkat podrobnější, ale víc zešíroka. Jako, kdyby na tom internetu věděli, že tento si to otevře a má na to dvě minuty. Do těch dvou minut mu tam musíme natlačit, co nejvíc. V novinách toho má hodně a jestli si to přečtu, to už je na mě.

R2 To je jak třeba, když se dívám na ty Televizní noviny, tak tam ta reportáž může mět kolik, maximálně já nevím třeba dvě minuty, protože pak to člověka přestane bavit. Ale, asi z tohoto hlediska v těch novinách jsem toho našla víc.

R1 Jediná nevýhoda novin je, že nejsou operativní. Třeba za sebe řeknu, v rámci pracovní doby si nedokážu představit otevřít noviny. (smích) Už jenom to by byla hrůza. Nikdo se nepozastaví, že mám otevřený Seznam.cz. Normální, úplně normální, to. Přitom všichni víme, že čtyřicet pět minut pracuju a mám nějakou tu povinnost udělat si přestávku od počítače. Tak bych si mohl jít sednout do kútka a číst si noviny. Ale vypadá to hrozně. Vypadá to... no... ne to nejde. V rámci pracovní doby nelze číst noviny, to nejde, to nejde. Když si sednu a budu poslouchat rádio, je to něco jiného. Když si odběhnu na záchod, vrátím, uvařím si kávu nebo si donesu nějakou drobnou sladkost a u toho surfuju, není problém. Nikdo se nad tím nepozastaví ze zaměstnavatelů, nikdo. V rámci myslím si, že celé České republiky. Ale že bych takhle vytáhl noviny.

R2 Jako, že by si mysleli, že plýtváš čas?

R1 Ano, to nejde, to nejde, to prostě nejde. To si můžu dovolit doma, to si můžu dovolit třeba ve vlaku, když cestuju.

T2 V pizérii jste říkal (smích)

R1 To si můžou dovolit chlapi na polední přestávce, když jsem býval na stavbě, tak si tam. Ano. Tam byly čtyři Blesky, patnáct chlapů, rvačka o předposlední list, jak byla Dívka a Vtip. Noviny se rozebraly a viděl jsem, že ti chlapi tam půl hodiny konzumovali konzervy, rybičky olejovky, domů krajíc chleba a před sebou noviny. Tam si to dovedu představit, tam je to úplně přirozené. Ale taky by mě to už vadilo, kdybych viděl, že tam chlap malý zedník a má navíc roztáhnuté noviny. Taky to nejde, to nejde. A taky to ti chlapi nedělají. To je veliký, veliký handicap. To je veliký handicap tištěného média, veliký. Ale jinak jako dobrá, dobrá věc. Je to určitě lepší, naplňující pro toho člověka. Jinak, internet jako obecně si myslím, že je holt takové dítko dnešní rychlé doby, konzervativní, teď mám tři minuty, šťuk, šťuk, tvrrt. Přečtu si tamto, hemto, tamto. A kdybych byl sázkař, tak už stihnout aj vsadit. Dá se u toho strašně spousta věcí pustit. Je to takové operativní, ano, ale s tou kvalitou, dávám si jako trošku despekt. Ne, že bych nevěřil, počkám si, co napíší zítra, ti samí novináři, počkám si, co napíší zítra. A ještě se mi nestalo, že by na druhý den potvrdili to, co včera napsali.

T2 Já si myslím, že tímto bychom to mohli uzavřít, Vašku?

T1 Ano.

R1 Tím je ale určitě nepomlouvám.

T2 Jasně.

T1 Já bych se vás na závěr zeptal, ono to nebylo až tak podstatné pro náš rozhovor, ale ani jsme se nezeptali, je to důležité jako obecně. Jaké máte zaměstnání vlastně?

R1 Pracuji na stavebním úřadě.

R1 A váš věk, jestli se můžu zeptat.

R1 Čtyřicet čtyři, jak jsem říkal úplně na začátku.

T1 Aha, jo, tak to se omlouvám

R1 V pořádku. (úsmev) Že žijeme v Dolním Němčí čtyřiačtyřicet let.

R2 Aha. (smích)

DN-16-09

tazatel: Jiří Grepl, Václav Petřů

T2 Já jsem si to taky nespojil. (úsměv)

T1 Máte pravdu. (úsměv)